

kamniški občan

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE KAMNIK

LETO I. ● STEVILKA 7

OKTOBER 1962

CENA 20 DIN

Sprememba v vodstvu občinskega odbora SZDL

NA ZADNJEM PLENUMU OBČINSKEGA ODBORA SZDL DNE 6. AVGUSTA 1962 SE JE POSLOVIL OD NAS NAŠ PRIJUBLJENI PREDSEDNIK TOVARIŠ VINKO GOBEC, KI Z OKTOBROM ODHAJA NA ŠTUDIJ NA VISOKO POLITIČNO ŠOLO V LJUBLJANO.

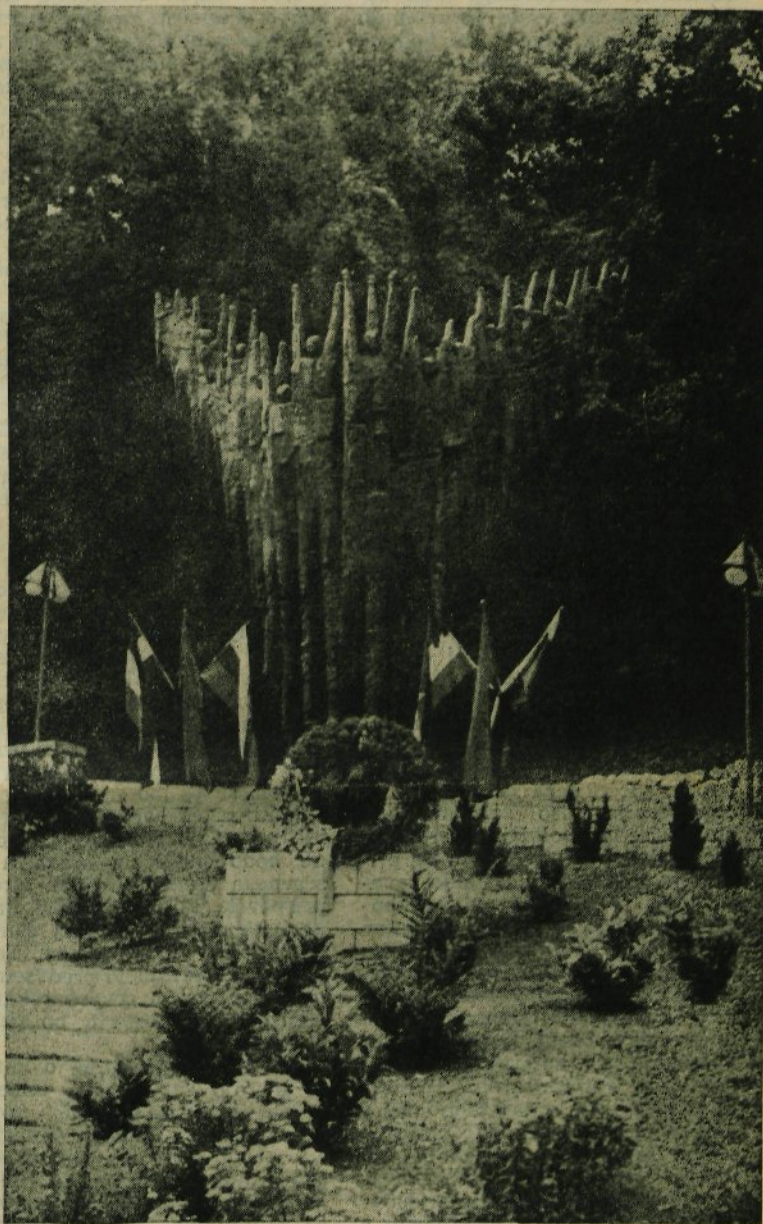

koval teren, podpiral vse zdrave ideje, svetoval, vzpodbujal in tudi v mejah možnosti dosledno izpeljeval vse, kar je občutil kot potrebno in zdravo v prid naši socialistični vasi. V osebnih stikih z ljudmi je bil prožen, popustljiv do neizkušenih, a strog in dosleden do sedelavcev, odgovornih za politični nivo v naši družbi. Za vsakogar je imel vedno toplo besedo, zato je tudi utemeljena njegova priljubljenost v občini ter tudi izven nje. V konkretnih idejnih stvareh pa je bil energičen ter stalno zvest načelom zdrave demokracije, napredka in moralne odgovornosti nasproti družbi. Ob njegovem odhodu na študij mu želimo mnogo uspehov z željo, da bi, v kolikor bi mu dopuščal čas, še vedno sodeloval v našem družbenem življenju.

Tovariš Gobec je že na svojem prejšnjem delovnem mestu spremljal politično in gospodarsko življenje v občini. Polno pa je zaživel kot predsednik občinskega odbora SZDL ter vnesel v to najbolj množično organizacijo polno poleta. Vseskozi je kazal izredno zanimanje za vse oblike javnega udejstvovanja, dvigal in razvijal je vse zdrave in napredne sile v občini, zlasti pa je posvečal pozornost potrebam in problemom na našem podeželju. Pogosto je obis-

Na novega predsednika občinskega odbora SZDL pa je bil pravtako na plenumu izvoljen tovariš Vinko DOBNIKAR, dosedanji pedagoški svetovalec pri zavodu za prosvetno pedagoško službo, ki mu želimo mnogo uspehov pri delu.

Izvoljeni so bili še novi člani izvršnega odbora in to Peter Plevel kot podpredsednik namesto dosedanjšega ing. Vilka Plešnarja, ki odhaja na študij na visoko politično šolo v Beograd, dalje Drago Krstić in Ivica Kropivšek.

Najlepše priznanje spomenik revolucije - padlim žrtvam

- Kamniški občani so postavili kot spomin na revolucijo in žrtvam
- nacistične okupacije — 600 padlim občanom — nad Samčevim
- predorom veličasten bronasti spomenik, delo akad. kiparja Dra-
- ga Tršarja. V nedeljo, 29. julija — ob občinskem prazniku, ga
- je odkril v prisotnosti številnih občanov in visokih političnih
- predstavnikov kamniški prvoborec in organizator vstaje na kam-
- niškem okrožju Tomo Brejc. Po izčrpnem uvodnem govoru, v ka-
- terem je Brejc orisal vlogo in pomen Komunistične partije v
- pripravah na odpor in v vseh letih borb in trpljenja, je bil kra-
- tek kulturni program, v katerem so sodelovale združene godbe
- na pihala iz Kamnika, Mengša in Domžal, pevski zbori iz Kam-
- niške Bistrice in Duplice ter Lira pa še recitacijska skupina
- aktiva LMS iz Kamniške Bistrice. Spomenik označuje duhovni
- in nacionalni prerođ naših ljudi v najtežjih dneh; s svojo sim-
- boliko pa označuje tudi sedanost pospešenega delovnega poleta
- in prizadevanje vseh poštenih ljudi za mir v svetu.

T. Š.

Skupina preživelih borcev na Kamniškem ob otvoritvi razstave NOB v počastitev občinskega praznika v mesecu juliju

Smo pred uresničitvijo komunalne skupnosti zavarovancev v naši občini

Koncem maja letošnjega leta je Zvezna ljudska skupščina sprejela dva zakona s področja socialnega zavarovanja, in sicer zakon o zdravstvenem zavarovanju in zakon o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja. Oba zakona prinašata vrsto pomembnih sprememb in novosti, ki bodo v osnovi spremenile gledanje na socialno zavarovanje prav pri tistih, ki so neposredno zainteresirani za pravilno gospodarjenje s sredstvi, namenjenimi za zdravstveno zavarovanje. To pa so prav neposredni proizvajalci - zavarovanci v okviru skupnosti zavarovancev, ker po zakonskih določilih tvorijo samostojno skupnost v socialnem zavarovanju in prevzemajo nase vse tveganje v zvezi s pravilnim poslovanjem s sredstvi, namenjenimi za socialno zavarovanje. Povedano z drugimi besedami pomeni, da se odgovornost, pravice in dolžnosti socialnega zavarovanja in zdravstvenega varstva prenesejo v komune in v vse delovne organizacije prav do zavarovanca. S tem bo prišla do izraza jasna ekonomska računica, s katero bo možno ugotoviti, kje je racionalno in kje slabo gospodarjenje, ter odkriti in odpraviti vzroke za deficitno poslovanje.

Vzroki, ki so pripeljali do reforme zavarovanja, so v glavnem sledeči:

Zadnja leta celotni sistem socialnega zavarovanja vedno bolj zaostaja za našim splošnim razvojem in zaradi tega zavarovanci in organizacije niso zainteresirani, da bi se razpoložljiva sredstva racionalno porabila. S tem, da priskrbijo sredstva za socialno zavarovanje, je njihova naloga končana, saj je izvolitev organov upravljanja, ki nimajo odločilnega vpliva, le formalna pravica. Nadaljnja slabost je v tem, da določa organizacijo, financiranje in upravljanje okraj, čeprav so to vprašanja, za katerih rešitev so predvsem zainteresirani komunala in gospodarske organizacije ter s tem seveda neposredno zavarovanci. Poleg vsega tega pa se formirajo sredstva za socialno zavarovanje s splošno stopnjo prispevka, ki je določen v sorazmerju s skupnimi potrebami. To pripelje do odvišnega ali pomanjkljivega priliva sredstev v posamezne sklade, ne da bi pri tem stremeli za takim dotokom sredstev, kakršen bi bil dejansko potreben. Vse to je pripeljalo do tega, da so se izdatki za socialno, posebno pa še za zdravstveno zavarovanje, v preteklih letih nesorazmerno povečali.

Podoben porast vidimo tudi v okviru naše občine, če primerjamo skupne izdatke za socialno zavarovanje v letu 1962 z izdatki v preteklem letu:

Leto	Izdatki v din	Indeks	Porast zaposl.
1961	317.134.000	100	100
1962	356.177.000	112	103

Tudi iz te tabele vidimo, da so skupni izdatki za socialno zavarovanja porasli za 12 %, število zaposlenih pa le za 3 %. Iz vseh navedenih dejstev izhaja, da je bilo nujno postaviti sistem socialnega zavarovanja na povsem nove teme-

lje in vskladiti celotno poslovanje z načeli ekonomske računice. In prav ta načela so določena v novem zakonu o financiranju socialnega zavarovanja, ki bo stopil v veljavo 1. I. 1963. leta.

Novi zakon uveljavlja komunalne skupnosti zavarovancev kot osnovne samoupravne enote zavarovancev. Komunalne skupnosti imajo velike pravice in široka pooblastila za vodenje smotrnega gospodarjenja s sredstvi skladov in v tem je treba pozitivno oceniti določila novega zakona. Da je to res, poglejmo samo na kratko, kakšne pristojnosti so dane komunalnim skupnostim.

Predvsem so v okviru komunalnih skupnosti zagotovljena sredstva za sklade posameznih panog zavarovanja v obliki prispevkov, ki se delijo po posameznih panogah zavarovanja. Za zdravstveno zavarovanje mora imeti komunalna skupnost sklad, ki se oblikuje iz prispevkov, katere določi skupnost v sporazumu z občinskim ljudskim odborom (to pa seveda v mejah maksimalne dopustne stopnje prispevka). To je redna stopnja prispevka. Po tej stopnji plačajo prispevke iz sredstev za osebnih dohodke tiste gospodarske organizacije, ki izkajujejo normalne stroške za zdravstveno zavarovanje. Če pa stroški za zdravstveno zavarovanje presežejo to stopnjo, bodo morale gospodarske organizacije plačevati še dodatni prispevek v breme poslovnih stroškov. V kolikor pa bo ugotovljeno, da izdatki za zdravstveno zavarovanje presegajo dohodke, pa bo (če ne bodo zadoščala sredstva rezervnega sklada) uveden izreden prispevek, ki bo padel v breme gospodarskih organizacij oziroma neposredno zavarovancev. To bo zelo boleče prizadelo predvsem zavarovance tistih gospodarskih organizacij, pri katerih bo poraba sredstev večja.

Vse to so vprašanja, o katerih se morajo zavarovanci temeljito seznaniti, saj bo z uvedbo novega sistema, vsaka komunala odvisna le od svojih sredstev. Temeljito je treba tudi proučiti vprašanje območja, ki naj ga zajame posamezna komunalna skupnost. Prav zaradi tega sta občinski sindikalni svet in občinski odbor SZDL Kamnik sredi preteklega meseca organizirala posvetovanje zastopnikov gospodarskih organizacij o tem problemu. Posvetovanje je pokazalo, da naša podjetja (z rednimi izjemami) ne posvečajo potrebne pozornosti proučevanju vzrokov kritičnega stanja v zdravstvenem zavarovanju. Za tako nezanimanje ni mogoče najti opravičila, saj bodo z uveljavitvijo novih predpisov zelo prizadeti tako gospodarske organizacije kot sami zavarovanci, če ne bodo pravočasno odstranili negativnih pojavov. Vsi udeleženci posvetovanja pa so se izrazili, da bi za kamniško občino lahko ustanovili samostojno komunalno skupnost, ker so izpolnjeni vsi pogoji, ki se zato zahtevajo: na ustreznem območju mora biti 10.000 zavarovancev ali pa vsaj 6000 zavarovancev, če povprečni osebni dohodki zaposlenih presegajo povprečje osebnih dohodkov v LR Sloveniji, z rednimi dohodki sklada za zdravstveno zavarovanje mora biti pokritih 80 % izdatkov za zdravstve-

no zavarovanje, na območju komunalne skupnosti morajo biti zagotovljeni pogoji za uveljavljanje osnovnega zdravstvenega varstva, to je: na tem območju mora delovati zdravstveni dom s splošno in zobno ambulanto.

Tudi občinski ljudski odbor Kamnik je zavzel stališče gospodarskih organizacij in na skupni seji obeh zborov dne 11. 9. t. l. sprejel sklep o ustanovitvi komunalne skupnosti socialnega zavarovanja za področje kamniške občine.

S tem je opravljen le del naloge, ki jo imamo na tem področju. Sedaj si morajo neposredni proizvajalci-zavarovanci v gospodarskih organizacijah zastaviti nalogo, da še bolj podrobno proučijo stanje zdravstvenega zavarovanja. Pri tem morajo zlasti upoštevati priporočilo republiške ljud-

ske skupščine, ki med drugim priporoča, da je potrebno temeljito proučiti celotno problematiko v zvezi z naraščanjem izdatkov za socialno, prav posebno pa še zdravstveno zavarovanje in takoj ukrepati za vskladitev teh izdatkov z dinamiko porasta narodnega dohodka. Poiskati je treba vse rezerve, ki pa seveda ne smejo iti na škodo zdravstvene ravni zavarovancev. Prav poseben poudarek daje priporočilo energičnih ukrepov proti tistim zavarovancem v gospodarskih organizacijah, ki izkoriščajo zdravstveno zavarovanje za opravljanje poslov izven redne zaposlitve, saj se s tem neopravičeno povečujejo stroški za zdravstveno zavarovanje in zmanjšuje produktivnost dela.

Če bodo zavarovanci v gospodarskih organizacijah to delo temeljito opravili in rezultate izdelanih analiz pravilno uporabili za zmanjšanje neopravičeno visokih izdatkov za socialno zavarovanje bo bodoči sistem financiranja socialnega zavarovanja nedvomno pokazal vse svoje prednosti, ki so tudi bile intencija zakonodajalca ob sprejemanju novih predpisov s tega področja.

B. O.

Pred javno obravnavo o predosnutku občinskega statuta

28. DECEMBRA STA OBA ZBORA OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA KAMNIK IMENOVALA 17-ČLANSKO KOMISIJO ZA PRIPRAVO NOVEGA STATUTA OBČINE KAMNIK.

Statut občine Kamnik, ki je bil sprejet 18. maja 1956 z vsemi pomembnejšimi spremembami in dopolnitvami, je nastal v času, ko je delavsko samoupravljanje že bilo odločujoč faktor v gospodarskih organizacijah in ko je družbeno upravljanje pričelo kazati prve uspehe. Toda družbeno upravljanje v tem času še ni imelo primerne materialne osnove. Razen tega so obstajala tudi enostranska mnenja v pojmovanju občine, ki so se izražala v težnji, naj bi občino smatrali bolj kot politično teritorialno institucijo, pri čemer pa je bila zanemarjena njena osnovna družbeno ekonomska vloga. Iz teh razlogov je ostal sedanjí statut v prvi vrsti statut ljudskega odbora, ki pa se je bolj ali manj omejeval na vprašanja v zvezi z ljudskim odborom, njegovo strukturo, delom in pristojnostmi.

Tak statut ne more kazati bogastva vseh odnosov, v katere stopajo občani v komunali, delovni kolektivi, institucije, družbenopolitični faktorji itd. Tak, kakršen je, pa je odigral pomembno vlogo pri formiranju naše občine, kot jo pojmujejo danes. V tem statutu so prvič na izviren način in v celoti regulirani osnovni odnosi v komunali, vsaj kar zadeva ljudski odbor in nekatere druge osnovne institucije. Razumljivo je, da je bil ta statut nujno omejen s tedanjim stopnjo našega splošnega razvoja, s skromnostjo materialnih temeljev samouprave v komunali, s stopnjo razvoja organov samoupravljanja itd.

Vzporedno z razvojem delavskega samoupravljanja se je postopoma spreminjala tudi vloga občine, kar prihaja posebno do izraza v naslednjem:

Odnos med ljudskim odborom in gospodarskimi organizacijami temelji vedno bolj na medsebojnih pravicah in dolžnostih, določenih z zakoni. Ljudski odbor ne nastopa več samo v vlogi organa

oblasti, marveč dobiva vsebolj značaj teritorialnega organa družbenega samoupravljanja in to kot predstavniško telo vseh občanov (občinski zbor) in kot podaljšani delavski svet vseh delovnih kolektivov (zbor proizvajalcev). Poleg ljudskega odbora so se oblikovali in razvili tudi drugi samoupravni organi, kot so zbori volivcev, stanovanske skupnosti, krajevni odbori, družbeno-politične organizacije itd. Postopoma se je vzpostavil tudi drugačen odnos med ljudskim odborom in drugimi organi samoupravljanja na eni strani ter družbeno političnimi organizacijami na drugi. Socialistična zveza delovnega ljudstva postaja vedno bolj osnovni politični faktor in mobilizator državljanov za uresničevanje konkretnih ciljev in široke tribuna za vsestransko izmenjavo mnenj pri izbiri oblik, metod in sredstev za uresničevanje teh ciljev. Občina postaja vedno bolj družbeno ekonomska skupnost, ki je odgovorna za celotni razvoj svojega območja in za dvig življenjske ravni občanov.

Vse te odnose, ki so urejeni z ustavo, zakoni in statutom, je naš razvoj v zadnjih letih prerastel. To je tudi povzročilo potrebo po novi ustavi. Novi statut občine pa mora biti osnovni zakon za vse te medsebojne odnose v občini.

Predosnutek ustave FLRJ, ki je bil dan te dni v javno razpravo, označuje občino kot temeljno družbeno politično skupnost politično teritorialne razdelitve Jugoslavije. Za občino so v osnutku zbrali vse skupne elemente, ki jih mora imeti kot osnovna celica družbe. To velja zlasti za družbeno ekonomska načela zaradi enotnosti tega sistema v Jugoslaviji. Občinska skupščina bo tudi osnovni organ državne oblasti.

Ustava obravnava občino z več gledišč. Najprej govori o njej kot o osnovi političnega sistema, po-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Kolektivi v Kamniku so se z izvršitvijo polletnega plana približali postavljenim nalogam za leto 1962

Na zadnji seji obeh zborov je bilo poleg obširnega dnevnega reda podano poročilo o gibanju gospodarstva v I. polletju 1962. Družbeni plan je bil v I. polletju realiziran za vse panoge gospodarstva na področju občine Kamnik v celotnem dohodku s 46,1 % oziroma povečan nasproti istemu obdobju lanskega leta za 17,1 %. Če upoštevamo rezultate gospodarskih organizacij oziroma obratov, ki imajo sedež izven občine, z realizacijo 52 % celotnega dohodka, potem se celotni dohodek dvigne na 47,2 %. Ob upoštevanju, kar smo navajali že v zadnji številki Kamniškega občana, da nekatere gospodarske organizacije razpolagajo s svojimi plani za leto 1962, ki se ne skladajo z občinskim planom, lahko za primerjavo omenimo, da bi bila realizacija celotnega dohodka v družbenem sektorju gospodarstva 50,5 %, brez gospodarskih organizacij oziroma obratov, ki imajo sedež v upravnih enotah izven območja občine Kamnik, nasproti 46,1 %, kot to izkazuje realizacija družbenega plana za I. polletje 1962.

Gospodarske organizacije, ki po družbenem planu niso dosegle realizacije družbenega bruto proizvoda, so: Modelit, podjetje Kamnik, Titan ter tovarna kovanega orodja v Kamniku. Razlogi so objektivni in subjektivni. Objektivni predvsem, ker so v Modelitu predvidevali montiranje novih strojev, ki naj bi jih uvozili, pa se to še ni zgodilo; v podjetju Kamnik, ker so bili izredno slabi vremenski pogoji v I. tromesečju in nenormalna zimska sezona kot tudi poznejše velike poplave na celotnem ozemlju FLRJ, ki so ustavile delo v rudarstvu, gradbeništvu kakor

tudi v prometu. Poznani ukrepi glede štednje so skoraj popolnoma ustavili prodajo pirotehničnih izdelkov za ognjemete, ki predstavljajo 60 % plana proizvodnje te vrste izdelkov. Zaostreni predpisi v rudarstvu o maksimalnih zalogah in s tem podaljšanje ciklusa naknadnih naročil. Vendar glede na realizacijo v juliju in avgustu in predvidevanje za ostale mesece obstaja možnost izpolnitve plana oziroma morda minimalnega izpada.

Titan: kot osnovni razlog za neizpolnitev plana je bilo popravilo tempernih peči, kar je povzročilo

znaten padec proizvodnje temper litine. Te peči predstavljajo namreč grlo proizvodnje. Prav tako podjetje ni izdelovalo v polnem obsegu mizarskih svor, predvsem za izvoz. Nizka je bila proizvodnja okovja in pribora, kar je deloma posledica tržnih razmer, predvsem zaradi uvoza obešank in nova domača konkurenca. Vendar menimo, da je v tovarni Titan tudi nekaj subjektivnih vzrokov, predvse mn nepopolni tehnični organizaciji dela, kar so poudarili na eni izmed sej delavskega sveta.

Tovarna kovanega orodja ni dosegla plana zaradi tega, ker so se razmere na tržišču precej spremenile, vendar v podjetju predvidevajo, da bo dinamika prometa v drugi polovici leta večja ter tako plan dosežen. Ostale panoge gospodarstva se niso približale predvidevanjem družbenega plana, predvsem kmetijstvo, kar je razumljivo glede na to, da pridelki še niso pospravljeni, gradbeništvu, ki je sicer za majhnim odstopanjem v I. polletju plan doseglo, vendar imajo tu vsako leto problem z delovno silo; v trgovini, kjer je vzrok v tem, da je prevzelo prodajo bencina in olj podjetje Petrol in pa da je začela obratovati samopostrežna trgovina Prehrana iz Ljubljane. V gostinstvu obstaja v primerjavi z lanskim letom zelo visok indeks, kar je pa posledica povišanja cen glede na instrumente, ki so se uveljavili v tem obdobju. Glede na dinamiko lahko računamo, da bodo letni plan dosegli. Obrtna in komunalna dejavnost je v I. polletju dosegla sorazmerno nizek odstotek družbenega bruto proizvoda, saj dosega ta le 42,2 %. Razlogi so nepravilno planiranje, povečano število delovne sile brez opravičila za ekonomski efekt in rentabilni račun, predvsem pa je vplivala združitev posameznih obrtnih gospodarskih organizacij v novo komunalno podjetje, kar bi lahko smatrali kot opravičilo za nastalo stanje v I. polletju.

Osebnih prejemki v gospodarskih organizacijah so se v posameznih panogah gibali takole:

— V industriji:

v I. polletju 1962 — 27.370 din ali povečani nasproti lanskim os. dohodkom v istem obdobju za 10,4 %;

— V kmetijstvu:

23.567 din, zmanjšani za 6,4 % nasproti istem obdobju lanskega leta;

— V gradbeništvu:

20.582 din, povečani za 12,8 %;

— V gostinstvu:

28.225 din, povečani za 32,9 %;

— V obrti in komunalni:

28.761 din, povečani za 18,2 %.

Povprečni osebni dohodek na 1 zaposlenega v družbenem sektorju gospodarstva znaša 27.000 din, nasproti I. polletju 1961 je povečan za 10,3 %.

Delovna sila pa se je povečala od 4.990 v I. polletju 1961 na 5.270 oziroma za 5,6 %. Plan delovne sile za leto 1962 v I. polletju niso dosegli ter je gibanje delovne sile za 0,2 % nižje.

Iz tega sledi, da se v zadnjem času osebni dohodki zaposlenih vse bolj prilagajajo gibanju proizvodnje in produktivnosti. Odborniki zbora proizvajalcev so bili z uspehi v kamniških kolektivih na splošno zadovoljni, čeprav so na zadnji seji ponovno poudarili, da zakasnelo obravnavanje družbenega plana pomeni, da zbor proizvajalcev ne more zagotoviti večje pomoči delovnim kolektivom pri izpolnjevanju njihovih nalog. Kolektivi v Kamniku so začeli mesečno spremljati proizvodnjo in gospodarske uspehe, in so ponekod razpravljali že o osemmesečni realizaciji. To opozarja predvsem na pomanjkljivo in neprilagojeno zbiranje podatkov občinskih organov. Družbeni plan obravnavamo predvsem zato, da lahko odstranimo manjše probleme že s pravočasnim opozarjanjem nanje in s sodelovanjem članov zbora proizvajalcev in članov samoupravnih organov. Upamo, da bomo naslednje leto bolj tekoče spremljali gospodarstvo, kar so poudarili že na nekaj sejah, predvsem zbori proizvajalcev...

Svoje proizvodne naloge so v industriji najbolj uspešno izpolnili delovni kolektivi: Stol, tovarna usnja Kamnik, Kalcit, Svilanit, Svit, živilska industrija Kamnik in rudnik kaolina Črna. Odborniki so menili, da je potrebno nuditi vso pomoč pri odpravljanju pomanjkljivosti v industrijskih kolektivih, ki plana niso dosegli, predvsem pa je potrebno, da samoupravni organi pospešeno proučujejo vzroke zanje, ker so predvsem poudarili, da se moramo odločno boriti proti temu, da bi neizpolnjevanje proizvodnih nalog v celoti opravičevali z objektivnimi težavami, za katere je treba priznati, da so v nekaterih kolektivih.

Letošnji plan izvoza izdelkov kamniških kolektivov določa vrednost v višini 575 milijonov deviznih dinarjev. V I. polletju je bil dosežen s 43 %, vendar bo plan izvoza glede na dinamiko in na vključevanje nekaterih podjetij v izvoz v letu 1962 v celoti dosežen.

-ko

Pred javno obravnavo o predosnutku občinskega statuta

(Nadaljevanje z 2. strani)

tem pa jo obravnava kot osnovno družbeno politično skupnost. Republiška ustava bo morala obravnavati organizacijo občin in določiti v temeljnih črtah njene pravice in dolžnosti. Na takih ustavnih temeljih pa bo občina sama s statutom podrobno uredila samoupravne pravice in dolžnosti občine, medsebojna razmerja občanov ter samoupravnih organizacij, organov družbenega samoupravljanja občine, krajevne skupnosti itd.

Zvezna ustava opozarja na zakone in statute kot pravne virov pravic in dolžnosti občine, potem pa navaja, kaj opravljajo občani ter njihove delovne in druge organizacije s svojimi skupnimi organi, zavodi, službami, organizacijami in skupnimi ekonomskimi sredstvi — namreč: uresničujejo temeljne funkcije družbene skupnosti na področju družbeno ekonomskih odnosov, zlasti pa zagotavljajo materialne in druge pogoje za razvoj produktivnih sil in za delo ljudi v skladu z razvijanjem socialističnih družbenih odnosov, usmerjajo in vsklajujejo razvoj gospodarstva in družbenih služb, samostojno razpolagajo z družbenimi sredstvi občine, vsklajujejo individualne in skupne interese s splošnimi interesi, ustvarjajo pogoje za zadovoljevanje življenjskih, kulturnih, socialnih, komunalnih in drugih skupnih potreb občanov.

Da se to doseže, določa zvezna ustava občini in njenim organom naslednje pravice in dolžnosti: samostojno naj organizira materialne in druge pogoje skupnega življenja in javnih služb, samostojno razpolaga z občinskimi

družbenimi sredstvi, pospešuje stanovanjsko izgradnjo, skrbi za varstvo občanov in premoženja, javni red in mir, skrbi za zakonitost v sodstvu, upravi, opravlja skupne zadeve itd.

Zvezna ustava tudi pove, v kakšnih oblikah opravlja občina te naloge.

Komisija za izdelavo predosnutka novega statuta občine Kamnik je po obsežnem delu, uporablja joč teze tako zvezne kot republiške ustave sprejela prvi predosnutek statuta, ki bo v kratkem predstavljen javnosti v obravnavo. Predosnutek obsega štiri dele, in sicer:

1. temeljne določbe, ki obravnavajo definicijo občine in njeno območje, pojem občana, splošna načela o pravicah in dolžnostih občanov, gospodarskih in družbeno političnih organizacij, načelo, da se v občini uresničujejo pravice in dolžnosti v skladu z ustavo, zakoni in statutom, sodelovanje med občinami itd.

2. Družbeno ekonomski odnosi, kjer so obdelani odnosi v proizvodnji in negospodarskih dejavnostih, proračuni, skladi in združevanje sredstev, usmerjanje gospodarskega razvoja in planiranje, kreditiranje in zaposlovanje delovne sile.

3. Naloge socialistične zveze delovnega ljudstva.

4. Organizacija občinske samouprave, ki obsega občinsko skupščino z njenimi organi, predsednikom, sveti, komisijami in upravnimi organi.

5. Oblike neposrednega samoupravljanja v občini: krajevne skupnosti, zbori občanov in referendum.

(Nadaljevanje prihodnjč)

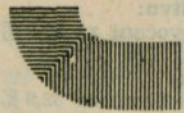
Večerne šole za zaposlene v Kamniku

Tudi v letošnjem letu so pri gimnaziji pričeli s poukom večernih oddelki za izobraževanje zaposlenih. Ker je v juniju mesecu letošnjega leta končalo IV. letnik ESS 18 absolventov, sta sedaj le še dva letnika. Tudi ta dva bosta v letu 1963 končala s svojim delom ter bo Kamnik dobil tako še okoli 30 absolventov te šole. To je v vsakem primeru lep uspeh teh oddelkov in obenem občutna pomoč našim delovnim kolektivom, ki so prav takšnega kadra zadnja leta močno pogrešali.

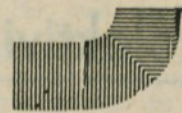
Z zadnjim, to je šestim seme-

strom je pričel v začetku septembra tudi oddelk TSS. V tem razredu je 38 slušateljev, ki bodo že zgodaj spomladi po opravljenem zaključnem izpiti pomnožili doslej šibke vrste tehnikov v nekaterih kamniških tovarnah in industriji bližnje okolice.

Kot vsa prejšnja leta se tudi letos vzdržujejo oddelki finančno sami, in je šolanje glede na to, da je v dveh oddelkih manjše število slušateljev, vzdrževanje dokaj drago, a še vedno cenejše kot v podobnih oddelkih v Ljubljani in drugje.

Večjo skrb kmetijstvu

Ni zgolj naključje, da je ObO SZDL v zadnjem letu posvetil mnogo razprav problemom kmetijstva in gozdarstva v občini Kamnik, zlasti še na plenumu decembra 1961 in 6. avgusta 1962. Posvetovanja o kmetijski problematiki, ki so bila tudi na okrajnem odboru SZDL, so nakazala potrebo, da kmetijstvu posvetimo več skrbi. Posebno odločilna in jasna stališča pa so bila hkrati s koristnimi napotili za konkretno akcijo dana na nedavnem IV. plenumu CK ZKJ. Vsa ta posvetovanja, predvsem pa IV. plenum, so jasno podčrtala prednosti organizirane in moderne socialistične kmetijske proizvodnje, ki kljub nekaterim pomanjkljivostim, ki spremljajo njen razvoj, odločilno prekaša zasebno proizvodnjo pri pokrivanju potreb domačega in tujega tržišča in stopnji izkoriščanja zemljišča, s katerim razpolaga. Če upoštevamo, da 12 % zemljišča v družbeni lastnini v državi ustvarja 60 % tržnih viškov, potem je koncept razvoja družbenega sektorja kmetijstva popolnoma jasen in je že prestal preizkušnjo v naši družbeni praksi. Čedalje nujneje se torej kaže naloga pospešenega razvoja socialističnega kmetijstva in socializacije vasi.

Komisija za vas pri občinskem odboru SZDL, ki spremlja izvajanje teh nalog, je na podlagi programov kmetijske zadruge pripravila teze za razpravo na plenumu, na podlagi katerih je po obširni razpravi plenum sprejel zaključke. Predvsem je važno, da ima kmetijstvo naše občine 10.900 ha zemlje, t. j. 34 % vse površine, od katere je 5.461 ha obdelovalnih zemljišč in samo 3.658 ha njiv. Na enega prebivalca naše občine, ki

sobnost in tako onemogoča proizvodnjo v stalnem zemljiškem obsegu po uveljavljenih zemljiških obdelovalnih navadah in izpolnjevanju družbenih dajatev ob upadanju proizvodnje in terja pospešeno preobrazbo kmetijske proizvodnje v teh najbolj zrelih področjih. To pa pomeni, da mora moderna družbena kmetijska proizvodnja nadomestiti zasebno kmetijsko proizvodnjo. Razvoj družbenih in zadružnih posestev,

in Agrokombinat Ljubljana. Po zadolžitvi na plenumu v lanskem letu sta ti dve organizaciji pričeli z akcijo zbiranja zemljišč za izvajanje svojega proizvodnega programa, ki je orientiran na ravninsko področje občine med Kamnikom in Komendo. Občinski odbor SZDL je menil, da so pogoji za pridobitev zemljišč bolj zreli in hkrati za sodobnejšo proizvodnjo ugodnejši na področju, ki ga omejuje cesta Kamnik—Križ—Gora—

in Mengeš pripojil v teku zime še 145 ha zakupljenih zemljišč, ki jih širi od Mengša proti Duplici v trikotniku med cesto Mengeš—Kamnik—Korenova pot in cesto Križ—Mengeš. Ta zemljišča že urejajo v obdelovalne komplekse.

Ker se je akcija zbiranja zemljišč z zakupom ustavila, je že sprejet predlog za obsežno arondacijo, ki bo zajela v celoti 600 ha zemljišč in bo končana v treh fazah:

- takojšen prevzem 20 ha nad Korenovo potjo in arondacija vseh zemljišč prvega trikotnika do spomladi (do poti Križ—Mengeš);
- arondacija zemljišč med potjo Križ—Mengeš in cesto Moste—Mengeš;
- arondacija zemljišča preko ceste do vasi Topole in Suhadole vse do jeseni prihodnjega leta.

Za to arondacijo 600 ha zemljišč razpolaga Agrokombinat z 237 ha v kompleksu ali skoraj 40 %, s čimer je pogoj za arondacijo (25 %) visoko presežen. Od zemljišč, ki bodo arondirana, je okrog 450 ha v naši občini. Na teh zemljiščih bo organizirana krmna proizvodnja za dehidrator in proizvodnja semen v kolobarju, ki bo vseboval 300 ha krmnih žit, 250 ha lucerne in 50 ha semenske proizvodnje. Taka proizvodnja je potrebna zaradi lastne preskrbe specializiranih živinorejskih obratov Agrokombinata z močnimi krmili.

Nad Korenovo potjo pa bodo pričeli z gradnjo kokosje farme za 10.000 nesnic. Iz natečaja OIF (zvezna sredstva) je od predračunske vsote 690 milj. odobreno 632 milj. dinarjev, od tega za letošnja investicijska dela 200 milj. dinarjev.

Kmetijska zadruga Kamnik širi zemljiški fond v treh arondacijskih jedrih: v Komendi je dokončana prva arondacija 69 ha, ki je ustvarila pogoj za široko arondacijo kmetijskih zemljišč in ravninskih gozdov, ki bodo skrčeni na kompleksu med cestama Moste—Kranj in Moste—Vodice ter krajno mejo pri Nasovčah. V teku so naslednje arondacije:

1. Komenda:

Arondacija 208 ha njiv in gozdov ob lastni udeležbi 80 ha ali 39 %. Arondacija je z aktom objavljena in ugotovitveni postopek izveden. Končana pa bo do spomladi prihodnjega leta.

2. Komenda:

Arondacija 40 ha travnikov ob Tunjsci ob udeležbi lastnih zemljišč 10 ha ali 25 %.

3. Srednja vas:

Arondacija 52 ha med Podhruško in Lokami ob udeležbi lastnih zemljišč 18 ha ali 34 %.

Z vsemi temi arondacijami se bo zemljiški fond Kmetijske zadruge Kamnik povečal od 183 na 430 ha, od katerih bo 355 ha namenjenih živinorejski proizvodnji, 20 % površine (okrog 60 ha) bo za krompir, ostalih 75 ha pa za sadjarstvo in vrtnarstvo.

Za pridobivanje zemljišč bo za druga letos izvedla tele investicije za proizvodnjo:

Komenda — gradnja dveh hlevov za 240 glav (senik in silos);

Srednja vas — gradnja 1 hleva za 130 glav.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Zadružne plemenske telice na pašniku Lipovec nad Motnikom

šteje nad 20.000 občanov, odpade komaj 27 a obdelovalne zemlje, od tega 18 a njiv. Po ustaljeni praksi pri oceni proizvodnih zmogljivosti našega kmetijstva ločimo tri proizvodne rajone: ravninskega, srednjevišinskega in višinskega, ko z rastočo nadmorsko višino upada intenzivnost proizvodnje in višina donosov. V skladu s temi pogoji in potrebami lokalnega tržišča so se utrdile proizvodne smeri v kmetovanju: v ravnini krompir in mleko, drugje pa živina, les in drugi pridelki, ki pa niso prispevali bistveno k oskrbi tržišča, ampak le k samopreskrbi kmečkih gospodarstev.

Ta menjava socialno ekonomske strukture pušča na kmetijah starejše družinske člane, ki se jim iz leta v leto zmanjšuje delovna spo-

ki predstavljajo žarišče preobrazbe kmetijstva, je bil vse do lani zelo počasen. Zemljiški fond brez Arboretuma je znašal komaj 190 hektarov obdelovalne zemlje SLP in posameznih odkupov ter zakupov. Že sam podatek, da so pripadala ta zemljišča štirim kmetijskim organizacijam: obratu Križ, Agrokombinatu Ljubljana, ekonomiji KZ Komenda, Sadni drevesnici in vrtnariji Kamnik ter Kmetijski zadrugi Kamnik, kaže, da so ti socialistični obrati na razdrobljenih zemljiščih vodili le nekakšno kmečko proizvodnjo.

Po združitvi vseh zadrug in sadne drevesnice v kmetijsko zadrugo Kamnik nastopata sedaj na območju naše občine dva nosilca družbene kmetijske proizvodnje in sicer Kmetijska zadruga Kamnik

Komenda—Klanec do okrajne meje pri Nasovčah, nato pa po meji proti jugu do ceste Moste—Vodice vključno s KO Moste in Suhadole, dalje po južni občinski meji preko ceste Moste—Mengeš na cesto Mengeš—Kamnik in po njej do Kamnika. Socializacija kmetijstva naj bo usmerjena predvsem na to območje, kjer naj Agrokombinat in Kmetijska zadruga Kamnik v skladu z razmejitvijo, ki poteka po cesti Kamnik—Moste—Vodice razvijeta svoje proizvodne obrate. Na temelju take pobude sta kmetijski organizaciji razvili program razvoja kmetijske proizvodnje, ki je vsklajen z realnimi možnostmi povečanja zemljiškega fonda.

Agrokombinat je k prejšnji površini 92 ha zemljišč obrata Križ

Večjo skrb kmetijstvu

(Nadaljevanje s 4. strani)

Tako bo urejenih skupaj z že zgrajenimi hlevi 600 stojišč, medtem ko bodo stare hleve v Komendi preuredili v skladišče za krompir. V Tunjicah je posejanih 20 ha nasadov jablan in hrušk, zemeljska dela so opravljena na nadaljnjih 12 ha, tako da je treba za prvi del ureditve plantažnega nasada pritegniti v dolgoletno kooperacijo 24 ha, da bo skupaj 56 ha nasadov. Ta obnova bo postopoma zajela dobre lege, težiti pa je za tem, da se organizira sadjarski obrat v površini 80—100 ha.

Vse investicije bodo znašale 110 milijonov dinarjev, h katerim bo prispeval ObLO 18 milijonov, OIF 45 milijonov, OLO blizu 17 milijonov, zadruga 43 milijonov dinarjev, vštete so tudi ostale investicije.

Pri izvajanju arondacij bo kmetijska zadruga težila k trajnemu posestvanju zemlje s pomočjo odkupa. Pri obravnavanju zemljiških odnosov naj bi veljali predvsem naslednji kriteriji:

- zemlja delavcev se odkupi;
- zemlja kmetov, ki nimajo naslednikov in daljše perspektive obstoja, se pravtako odkupi;
- zemljo drugih kmetov je zamenjati (v celoti ali delno), vendar po možnosti za zemljo, ki leži neposredno ob naseljih ali izven interesnega območja nadaljnjih arondacij.

Zato je potrebno, da kmetijske organizacije tudi izven arondacijskega območja zbirajo ponudeno zemljo, s katero odškodujejo prizadete kmete. S takšnim kratkoročnim programom socializacije kmetijske proizvodnje bo ta izkoriščala 16,2 % vseh zemljišč v občini ali okrog 880 ha, medtem ko predvideva okrajni akcijski plan od 20—25 %, odvisno od geografske lege posameznih občin. Pri tem je potrebno navesti še to, da dosedanja primerjava med družbenim prispevkom socialistične in zasebne proizvodnje v ravnini (Komenda) kaže, da daje socialistični sektor na 1 ha obdelovalne zemlje 90.000.—, zasebni pa komaj polovico tega prispevka. Primerjave med prispevki kmetov v ravnini s tistimi v hribih pa kažejo, da to stanje ni ekonomsko niti družbeno opravičljivo. Pri isti dohodnini se je višina občinskih doklad nebitveno razlikovala za ravninskega in hribovskega kmeta, kar ni ustrezalo pridelovalnim pogojem, bližini tržišča, možnostim postranskega zaslužka itd. Da bi ta nesorazmerja odpravil, je tudi občinski ljudski odbor na zadnji seji sprejel dopolnitev odloka o občinskih dokladi v kmetijstvu za leto 1962. Po tem odloku imamo stopnje prispevka za tri področja: ravninsko, srednjevišinsko in višinsko, česar do sedaj ni bilo.

Predvsem pa so dopolnitev odloka narekovali nerealni katastrski dohodek po sedanjem obračunu za obdelovalne površine v ravninskem predelu, spremenjeni tržni pogoji, način obdelave ter premiki delovne sile v industriji in dejstvo, da zemljišča obdeluje delovna sila, ki je že v delovnem razmerju (sinovi, hčere in sami lastniki polproletarji, ki jim je kmetijski dohodek le postranski vir), nujna socializacija vasi v obliki arondacije, kooperacije in oddaje zemlje v socialistični zakup kmetijskim posestvom in zadrugam. V občini Kamnik je preko 400 polkmetov, ki posedujejo več

kot 1 ha obdelovalne zemlje in so ali delavci ali upokojenci. Z enotnim nastopanjem v pogledu davčne politike s sosednimi občinami glede višine doklad bomo pospešili kmetijsko politiko in odpravili negotovanje zaradi različnih dajatev, zlasti na mejnih naseljih. Nadalje odpravlja določitev občinske doklade za občine v srednjem predelu z novimi dajatvami, ki se razlikujejo od hribovitih ali strogo nižinskih dosedanja nesorazmerja in ustreza željam drugih davkoplačevalcev.

Po razpravi, ki je bila zelo živahna, so bila sprejeta priporočila: 1. da kmetijska organizaciji Agrokombinat Ljubljana in kmetijska zadruga Kamnik pospešeno pridobivata zemljišča za izpolnitev potrjenega proizvodnega programa na področju, ki ga omejujejo ceste Kamnik—Križ—Gora—Komenda—Klanec do okrajne meje, nato po meji do ceste Moste—Vodice in preko nje vključno s KO Moste in Suhadole, dalje po južni občinski meji preko ceste Mengeš—Moste na cesto Mengeš—Kamnik in po njej do Kamnika. Na to območje naj bo usmerjeno težišče širjenja zemljišč, medtem ko se naj družbena zemljišča izven tega območja arondirajo do takih enot, ki omogočajo moderno proizvodnjo kot n. pr. v Srednji vasi in Tunjicah. Osnovna dejavnost za pridobivanje zemljišč je predvsem arondacija, povezana z odkupom izven arondacijskih ob-

močij, pa tudi najem, zakup, dolgoročna kooperacija v okviru proizvodnih skupnosti in podobno. Pri izvajanju arondacije naj veljajo že naštetih kriteriji.

Sredstva, pridobljena na podlagi povečane stopnje občinske doklade, se stekajo v sklad za razvoj družbene kmetijske proizvodnje. Ta sredstva je porabiti za odkup kmetijske zemlje in za reševanje posameznih socialnih problemov, ki bi nastali ob arondaciji.

Na drugih področjih, kjer ni mogoča rentabilna kmetijska proizvodnja, je potrebno sedanjo kooperacijo razviti vsebinsko do proizvodnega sodelovanja v tem smislu, da bo zasebna proizvodnja dopolnjevala specializirano proizvodnjo družbenih in zadrugnih proizvodnih obratov. Tega dela gospodarske organizacije ne bi smele zanemariti, temveč naj v skladu s proizvodnimi pogoji razvijajo ekonomsko privlačne oblike proizvodne povezave in pospešujejo kmečko proizvodnjo sploh.

Krajneve organizacije SZDL naj — v kolikor še niso — razpravljajo na terenu s pomočjo materialov referata in vseh razprav na plenumu in Glavnem odboru ter tolmačijo družbeno pomembnost procesa socializacije vasi in konkretne akcije, ki so v programu, na posebnih sestankih. K posameznim konkretnim obravnavanjem naj vabijo tudi predstavnike gospodarskih organizacij. Opozarjajo naj na posamezne socialne probleme in pomagajo pri njihovem reševanju s pomočjo občinskega LO in gospodarskih organizacij; sodelujejo naj pri zaposlovanju ljudi, ki opuščajo zasebno

kmetijsko proizvodnjo. Sindikalne podružnice, delavski sveti in vodstva gospodarskih organizacij naj pospešujejo oddajanje zemlje, ki je v lasti delavcev, članov njihovega kolektiva, in dajejo prednost pri zaposlovanju tistim, ki jim je edini vir dohodek na delovnem mestu v gospodarski organizaciji.

ObLO naj spremlja proces združabljenja in ga pospešuje z regulativnimi ukrepi; kmetijskim organizacijam naj nudi vso pomoč, sproti naj spremlja izvajanje postavljenih nalog in pomaga zlasti pri procesu prelivanja zemljišč iz zasebnega v družbeni sektor in pri reševanju posameznih socialnih problemov, če tega ne morejo rešiti posamezne gospodarske organizacije. Občinski odbor SZDL in občinski sindikalni svet bosta pomagala svojim organizacijam oz. podružnicam v vseh primerih, ko bo taka pomoč zaželeno in potrebna.

Tako smo želeli seznaniti vse občane s predvidenimi programi in načrti kmetijstva v naši občini. Kljub raznim razpravam, ki so ta vprašanja obravnavala lani in letos, smo mnenja, da je za izvršitev postavljenih nalog odgovoren sleherni občan, član SZDL, član ZK in sindikalnih podružnic, kajti s skupnimi naporji bomo lahko predvidene naloge tudi izvršili. Organizacije SZDL in sindikalne organizacije pa naj še tesneje sodelujejo z ljudmi in jim prikazujejo nujnost družbene proizvodnje v kmetijstvu, kajti na malih in razdrobljenih površinah ne moremo povečati hektarskih donosov, kar je želja nas vseh.

-ko

Razgovor s kmetovavci

KAJ BOMO SEJALI?

Cas setve je že pred nami. Vsak kmetovavec mora dobro premisliti, kaj bo sejal, da mu bo prineslo več koristi. Se bo še naprej držal zastarelih načinov setve ali pa bo krenil na naprednejšo in donosnejšo pot? Predvsem pa je treba spregovoriti resno besedo o izbiri semen visokorodne pšenice. V naši občini ne moremo postaviti enotnih meril, ker je zemlja v vsakem kraju drugačna, pa tudi podnebne razmere so različne. Zato tudi vsaka sorta visokorodne pšenice ni za vsak kraj. Vendar so si kmetovalci v zadnjih letih nabrali že precej izkušenj, ponekod ne dodajajo umetnih gnojil, kot jih posamezne vrste pšenice zahtevajo, da dajo bogato in kleno zrno. Ugotovili so tudi, da je naše podnebje prevlažno za nekatere vrste italijanske visokorodne pšenice, ki jo rja prehitro stisne, da je potem zrno drobno in mršavo.

Se najboljše se drži sorta san pastore, ki ima predvsem dobro lastnost, da ne poleže, čeprav sodijo kmetovalci, da vrže premalo slame, vendar zahteva dodatno gnojenje jeseni in spomladi. Zato so zdaj začeli ponekod z uspehom uvajati francosko pšenico Etoile de Choisy — zvezdo iz Soazija. Ta sorta zraste nekoliko višje, da več in dobre slame, zadovoljna pa je z enkratnim dodatnim gnojenjem. Tudi domača selekcionirana sorta slovenka in visoka golica »vitka« sta do zdaj dali podobne rezultate.

Kmetijska zadruga v Kamniku ima zdaj na zalogi 30.000 kg dobrega semena in to sorte san pastore 10.000 kg, zvezde iz Soazija 5000 kg, slovenke 3000 kg, helkorna 5000 kg, 2000 kg pa U1 in vitke.

Nabavila je tudi 2000 kg Dregerjeve vrste rži, po kateri je vsako leto veliko povpraševanje, pa je ni bilo mogoče dobiti. Zadnji dve leti sta se pri nas zelo obnesli holandski sorti ječmena peragis melior in trias, ki ju ima zadruga tudi dovolj na zalogi. Letos je seme zdravo in kleno in kmetovalci ne bodo razočarani, kot so bili lani s sorto helkorn.

Kmetovalci ne smejo kar v načelu odklanjati uvajanje novih sort žita, čeprav je bil ta ali oni že razočaran. Enkratna setev še ne da zanesljivega rezultata, treba je vzeti povprečje treh let. Vsak kmetovavec pa ima tudi priliko sam preizkusiti, katera sorta bolj uspeva na njegovem polju. Če zaseje več manjših parcelic z različnimi sortami — zadostuje za poskus tudi 10 ali 20 m². Sam bo potem dognal, kaj naj seje, da bo pridelek večji. Vsekakor pa velja, da je na višjih legah bolj priporočljivo opuščati sejanje pšenice in rajši zasejati več ječmena in ovsu, ki dasta večji pridelek in ju tudi lahko dobro prodajo.

Vsa semenska žita pri zadrugi so že razkužena, napredni gospodarji, ki bodo sejali svoje žito ali pa ga zamenjali pri sosedu, naj ga razkužijo z Radosenom, ki ga dobijo v zadrugi. Za 100 kg semena je dovolj 20 kg razkužila. Tudi če je bilo njihovo žito zdravo, se je lahko okužilo v mlatilnici in prihodnje leto bo na njivi spet polno smetljivih klasov.

Med kamniškimi kmetovalci je bilo vedno nekaj zelo naprednih gospodarjev, ki so se zavzemali za nove načine obdelovanja zemlje in za povečanje pridelka. Tako je

Franc Pirc »oče umne sadjereje«, že leta 1830 napisal prvo slovensko knjigo o sadjarstvu. Se iz Amerike je pisal v Novice pozive, naj se ljudje oklenejo donosnejšega obdelovanja zemlje.

Znani Jurij Humar je svojcem na Vodice pri Godiču vedno dajal dobre nasvete, kako naj opustijo zastarela naziranja in gredo s časom naprej. V nekem pismu je pred 80 leti takole pisal sorodnikom:

Kako prav je, da me oče ubogajo, da tako zelje sade, kakor sem jaz rekel. Kateri sade zelje, kakor jaz veleval, imajo dosti in lepega zelja, kateri se pa stare trme drže, tako rekoč nič nimajo; še takega zelja nimajo, kakor smo ga mi praščim pokladali. Nekateri človek je svojeglaven; ima tako bučo, da, ko bi se imel z bikom bosti, bi ga užugal. Ni vse staro dobro, ne. Ko bi se ljudje vedno starega držali, bi še zdaj ne bilo ne železnice ne brzjava ne drugih koristnih reči. Ko bi bilo vse po starem, bi šli ljudje na konec sveta sonce in mesec s kolum doli zbijat. Je že prav, da staro ohranimo, kar je dobro; če kaj novega pride, kar je bolje ko staro, moramo staro prepustiti in se novega prijeti... Lansko leto sem dobil iz Ogrskega neko pšenico, tako da smo iz enega bokala (približno 1,5 litra) pridelali en merik, letos sem pa dobil neko vrsto mehškega ovsu; raste lepo, kakor bo že dal.

Ali te besede učenega in za vsak napredek vnetega moža ne veljajo v isti meri še danes? Skušajmo ga posnemati!

I. Z.

Zakaj se je povečala cena vode in drugih komunalnih uslug

V zadnjem času, posebno pa, ko smo pričeli izvajati občinske odloke, ki delno določajo povišanje cen komunalnih uslug, slišimo precej vprašanj: zakaj to povišanje cen komunalnih uslug, in da bi bili občani, potrošniki komunalnih uslug pravilno obveščeni o vzrokih, zaradi katerih je prišlo do zvišanja cen, daje Komunalno podjetje Kamnik naslednje pojasnilo:

Do konca leta 1961 je opravljala vse komunalne usluge: preskrbo z vodo, vzdrževanje kanalizacije in kanalizacijskih naprav, pobiranje in odvoz smeti, pokopališčne usluge in drugo, komunalna ustanova Kamnik. Do tega časa je bila tarifa za preskrbo z vodo, kanalizacijo in druge usluge minimalna — neekonomska, saj je eventualne primanjkljaje, ki so nastali med proizvodno in prodajno ceno uslugam kril občinski ljudski odbor s subvencijami v obliki denarnih dotacij ali investicij brez vračila.

Pomembno je tudi to, da komunalna ustanova ni plačevala prispevkov občini, okraju in drugim, niti ni plačevala amortizacije od vrednosti osnovnih sredstev, ki jih je upravljala.

S 1. januarjem 1962 je sprejel v upravljanje bivšo komunalno ustanovo delovni kolektiv Komunal-

na nega podjetja Kamnik, ki mora kot gospodarska organizacija plačevati vse prispevke, tudi amortizacijo za osnovna sredstva, s tem da ta denar nakazujemo v poslovne sklade podjetja, ki so prepotrebni za postopno obnovo vodovodnega omrežja, ker vsi vemo, da je dotrajano.

Podjetje je sklenilo, da se morajo izravnati stroški in izdatki za preskrbo vode, vzdrževanje kanalizacije, pobiranje in odvoz smeti, zato je določilo tem uslugam nove cene, ki pa so še vedno nižje kot v drugih komunah.

Naj omenimo samo to, da porabimo letno za črpanje vode za približno 4 milijone dinarjev električnega toka ter da plačajo za vodo vsi občani — koristniki gospodinjstev, letno samo približno 1.200.000 din.

Podjetje sedaj zbira podatke, da bi organiziralo odvoz smeti od vseh gospodinjstev, vendar pa bomo potrebovali približno 8 milijonov dinarjev za nabavo smetnjakov in prevoznih sredstev.

Upamo, da bodo občani pravilno razumeli delno povečanje komunalnih uslug ter da bodo skrbeli za vse komunalne naprave in s tem pripomogli zniževati vzdrževalne stroške ter znižanje prodajnih tarif.

O. G.

Doklade na dohodke od kmetijstva v občini za leto 1962

Osnova za občinsko doklado od kmetijstva je za leto 1962 ugotovljeni katastrski dohodek, doklada pa se odmeri za posamezne katastrske občine (posebej za kmetijske površine in posebej za gozdove) po naslednjih stopnjah:

1. za kmetijske površine:

a) za katastrske občine: Podgorje, Križ, Kaplja vas, Nasovče, Moste, Suhadole, Smarča se odmeri in plača občinska doklada od davčne osnove po stopnji:

do 30.000	40 %
od 30.000 do 50.000	42 %
od 50.000 do 80.000	45 %
od 80.000 do 120.000	48 %
od 120.000 do 160.000	51 %
od 160.000 do 200.000	54 %
od 200.000 do 250.000	57 %
od 250.000 do 300.000	60 %
od 300.000 do 400.000	63 %
od 400.000 do 500.000	66 %
nad 500.000	70 %

b) za katastrske občine: Godič, Kamnik, Košiše, Mekinje, Mlaka, Nevlje, Stranje, Tunjice, Volčji potok se odmeri in plača občinska doklada od davčne osnove po stopnji:

30.000	25 %
od 30.000 do 50.000	27 %
od 50.000 do 80.000	29 %
od 80.000 do 120.000	31 %
od 120.000 do 160.000	33 %

od 160.000 do 200.000	35 %
od 200.000 do 250.000	37 %
od 250.000 do 300.000	39 %
od 300.000 do 400.000	41 %
od 400.000 do 500.000	43 %
od 500.000 do 600.000	45 %
nad 600.000	47 %

c) za katastrske občine: Bistričica, Češnjice, Črna, Gozd, Hruševka, Hribi, Loke, Motnik, Zg. Motnik, Palovče, Podhruška, Pšajnovica, Špitalič, Šmartno, Tučna, Tuhinj, Znojile, Županje njive se odmeri in plača občinska doklada od davčne osnove po stopnji:

do 30.000	7 %
od 30.000 do 50.000	9 %
od 50.000 do 80.000	11 %
od 80.000 do 120.000	13 %
od 120.000 do 150.000	16 %
od 150.000 do 200.000	18 %
od 200.000 do 250.000	21 %
od 250.000 do 300.000	24 %

2. za gozdove: za vse katastrske občine v občini Kamnik

do 30.000	1 %
od 30.000 do 50.000	2 %
od 50.000 do 80.000	3 %
od 80.000 do 120.000	4 %
od 120.000 do 150.000	5 %
od 150.000 do 200.000	6 %

Občinska doklada se plačuje v gotovini istočasno in na isti način kakor ustrezajoča dohodnina.

Anketa med kamniškimi volivci

Krajevna organizacija SZDL v Kamniku je pred kratkim izvedla zelo zanimivo anketo med svojimi člani. Zbori volivcev v preteklem obdobju niso bili posebno dobro obiskani, pa tudi razprave na njih so bile usmerjene večji del le v drobna komunalna vprašanja, manj pa na problematiko širšega področja krajevnih skupnosti in celotne komune. Da bi pomagal odpraviti tako vsebinske kot organizacijske slabosti pri sklicevanju zborov volivcev, se je odbor krajevnih organizacij odločil, povprašati za mnenje volivca. Člani odbora so razdelili mednje okrog 2000 anketnih listov, vseh sicer niso dobili nazaj, vendar odgovori dajejo kljub temu zelo jasno sliko o mnenju občanov glede zborov volivcev in njihovega učinka. V anketi je bilo devet vprašanj, ki se nanašajo v glavnem na pogostnost sklicevanja, na priprave, aktualnost zborov, udeležbo itd.

Kar 44 % anketiranih volivcev meni, da se zbori volivcev preredko sklicujejo. To kaže, da bo v prihodnje treba na zborih volivcev obravnavati vso aktualno problematiko sproti, ne pa vsako leto le dvakrat ali trikrat.

Vse kaže tudi, da je čedalje več občanov za to, da zbere volivcev sklicujejo odbori krajevnih skupnosti, oziroma odbori krajevnih organizacij SZDL. Tako meni več kot četrtina vprašanih volivcev. Menijo, da bi bilo treba dati zborom volivcev večji poudarek v okviru krajevnih skupnosti. To mesto in vlogo naj bi določali tudi bodoči statuti krajevnih skupnosti.

Anketa je opozorila tudi na pomanjkljive vsebinske organizacijske priprave za zbere volivcev. 58 % volivcev meni, da so bile dosedaj priprave slabe, oziroma povprečne.

Zanimivi so tudi odgovori na vprašanje, ali zbori volivcev obravnavajo res vse aktualne probleme v komuni. Na to vprašanje je 63 % volivcev odgovorilo negativno. Precej volivcev sodi, da njihovi zbori premalo odločujoče vplivajo na sklepe ObLO-ja, da le potrjujejo že sprejete sklepe in podobno. Mnogi tudi menijo, da so na zborih volivcev preveč načelno in obširno obravnavana vprašanja, ki zadevajo celotno občino, manj je poudarka na vprašanjih, ki sodijo v okvir krajevnih skupnosti oziroma terena, kjer je sklican zbor volivcev. Mnogo je tudi mnenj, da se poročila, ki na zborih obravnavajo družbeni plan, preveč suhoparna, preveč natrpna s številkami in premalo problemska. To zelo negativno vpliva na razpravo volivcev.

Kar 84 % anketiranih volivcev tudi pravi, da pred zbori niso dovolj seznanjeni z gradivom, 72 % pa meni, da bi bilo zelo koristno tako gradivo posredovati preko »Kamniškega občana«.

Kaj je vzrok slabi udeležbi na zborih volivcev, je bilo zadnje vprašanje. Predlogov, kaj storiti za boljšo udeležbo, je bilo tu pre-

cej. Na prvem mestu so odgovori: »večjo pozornost predlogom volivcev s strani organov ObLO, volivci naj bi na vsak predlog ali vprašanje dobili ustrezen odgovor itd.«

Precej je pripomb tudi na nepravčasno obveščanje o zborih volivcev in na dejstvo, da so ti zbori mnogokrat sklicani v času, ko so v Kamniku kake kulturne prireditve, ki so že tako bolj redke.

Volivci terjajo od odbornikov tudi več pojasnil na vprašanja, želijo, da bi odborniki znali na probleme odgovoriti, ne pa samo prebrati podatke in poročila. Iz te zanimive ankete lahko povzamemo naslednje ugotovitve:

— zborom volivcev in njihovim predlogom morajo občinski organi posvetiti večjo skrb;

— gradivo pred zbori volivcev je treba posredovati pravočasno in v čim bolj poljudni in razumljivi obliki;

— zbere volivcev je treba sklicevati pogosteje in na njih obravnavati vsa aktualna vprašanja;

— zborom volivcev je treba dati ustrezno mesto in vlogo v statutih krajevnih skupnosti.

V Špitaliču so se pogovorili

V nedeljo, 16. septembra, so se v Špitaliču zbrali na skupno sejo odborniki krajevnih organizacij SZDL, krajevnega odbora ter člani komunalno-kmetijske sekcije. Sejo so imeli v novih prostorih zadrúžnega doma. Povabili so tudi novega predsednika občinskega odbora SZDL tovariša Dobnikarja, ki se je pohvalno izrazil

o udeležbi, predvsem pa še o resnem zanimanju, ki ga kažejo odborniki od vseh domačih gospodarskih vprašanj.

Seji je prisostvovalo tudi upravnik proizvodnega okoliša KZ za Špitalič-Motnik in so se z njim pogovorili in sklepali o pripravah za jesensko setev in o načinu proizvodnega sodelovanja med

proizvajalci in zadrugo. Da bi pa to čimbolje izvedli, so sklenili, da bodo imeli odborniki takoj v naslednjih dneh posebne ločene sestance v posameznih vaseh svoje- ga okoliša, na katerih se bodo posebej pogovorili o vsem potrebnem, da bi lahko izvedli sprejete sklepe. S tem v zvezi so se pogovorili o nalogah v razvoju kmetijstva in gozdarstva v občini Kamnik ter o zaključkih, ki jih je o teh vprašanjih odboru posredoval plenum občinskega odbora SZDL. Odborniki se zavedajo, da je borba za povečanje pridelkov ne samo gospodarska, ampak tudi zelo važna politična naloga za vse gospodarske in politične organizacije.

Nadalje so se odborniki pogovorili še o komunalnih problemih. Med temi je trenutno najvažnejša gradnja mostu čez Motnišnico na Beli pri Skrbcu. Most je porušila voda že pred dvema letoma ter s tem onemogočila prehod v nase- lje Bela in Malo raven na desnem bregu potoka. S popravilom jezu in mostu so pričeli sicer že lansko leto, toda zmanjkalo je denarnih sredstev in šele letos je vodna skupnost omogočila dograditev potrebnega jezu. Istočasno so doma- či ljudje pričeli graditi most, nabavili potrebni gradbeni material in upajo, da bo delo kmalu opravljeno. Finančna sredstva za gradnjo so obljubili ObLO Kamnik, KZ Kamnik in Gozdno gospodarstvo Kamnik. Pri organizaciji in izvedbi teh del se je najbolj izkazal odbornik Ivan Homšak.

Odborniki so govorili tudi o nujnosti preselitve trgovine iz neprimernih prostorov v župnišču v prostore novega zadrúžnega doma. Dolžnost trgovskega podjetja Kamnik naj bi bila, da bi se tudi to izvedlo čimprej. Prav lepo so se izkazali Špitaličani tudi ob zbiranju prostovoljnih prispevkov za spomenik revolucije v Kamniku, saj so zbrali kar 27.900 din. Zeli- mo jim, kar tako naprej!

-jko

Letos praznujemo 20-letnico pionirske organizacije. Decembra 1942 je bila v Bihaču na prvem kongresu USAO ustanovljena pionirska organizacija. Tako se je tedaj organizirano vključil v revolucijo tudi najmlajši rod in tako pomagal narodnoosvobodilni borbi in partizanom. Iz njihovih vrst so izšla slavna imena kurirjev itd. Pod vodstvom SKOJ je pionirska organizacija v NOB izoblikovala nov moralni lik mladega rodu, prežetega s patriotizmom in zaupanjem v zmago revolucije.

V svobodni Jugoslaviji je ta misel zajela ves mladi rod. V letih obnove porušene domovine so pionirji, vključeni v pionirske odrede in čete, pomagali obnavljati po svojih močeh in se s tem vključevali v novo življenje.

Iz prvotnih borbenih ali kasneje delovnih akcij naših najmlajših je pionirska organizacija spremenila vsebino in obliko dela s pionirji. Današnja vsebina pionirske organizacije je interesna zaposlitev pionirjev v kroških, klubih, sekci-

jah itd. Tu pridejo do izraza kolektivna vzgoja, tekmovalni duh v izobraževanju, disciplina itd.

Na sam praznik bodo pionirji svečano proslavili 20-letnico ustanovitve pionirske organizacije v vseh odredih v naši občini. Naši pionirji so takoj ob pričetku šolskega leta pridno pričeli s pripravami za praznovanje. Pri sestavah programov jim pomagajo starešinski sveti in Društvo prijateljev mladine. Programi so predvideni tako, da bodo vključili čimveč pionirjev v aktivno delo, obsegajo pa tudi praznovanje 20. obletnice vstaje na našem terenu. Slavnostne proslave v Ljubljani z odkritjem pionirskega spomenika v

Bloudkovem parku pa se bo udeležil po en pionir ali pionirka iz vsakega odreda. V Ljubljano jih bo vodil član občinske zveze DPM in bodo gostje ljubljanskih pionirjev. Po odredih pa pionirji tekmujejo v zbiranju prispevkov za spomenik v Ljubljani. Vsak pionir se je obvezal, prispevati najmanj 10 dinarjev.

Pionirski dinar — prispevek vsakega pionirja, pa so priložili za kipec — spomenik v miniaturni — ki so ga podarili slovenski pionirji tovarišu Titu za njegov rojstni dan.

Ob velikem prazniku tudi mi čestitamo pionirjem in jim želimo mnogo uspeha pri vseh akcijah kakor tudi pri šolskem delu s pionirskim pozdravom:

ZA DOMOVINO —
S TITOM NAPREJ!

Kamniški pionirji pri polaganju venca iz trnja in rdečih nageljev pred spomenik revolucije ob njegovem odkritju

Delo pedagoških aktivov

Prosvetni delavci osnovnih šol in osemletk v naši občini imamo že vrsto let pedagoške aktivne. Radi bi se dotaknili dela teh aktivov, v katerih so včlanjeni prosvetni delavci nižje organiziranih šol in osemletk naše občine. V njihovo delo so vključene šole iz Zg. Tuhinja, Motnika, Spitaliča, Smartna, Lok, Sel, Vranje peči, obe kamniški osemletki in okoliške šole.

Našim delovnim sestankom so prisostvovali vsi prosvetni delavci navedenih šol. Z delom so aktivni začeli, kot rečeno, že pred leti v zvezi z novo šolsko reformo ter v želji, da bi tudi naše učiteljsvo doseglo čimveč uspehov v samoupravljanju in zboljšanju kvalitete vzgoje ter pouka v šoli. Člani aktivov so se rade volje udeleževali vseh sestankov in sodelovali v koristnih diskusijah. Da so aktivni v preteklem šolskem letu dosegli svoj namen in uspeh, se moramo zahvaliti predvsem trudu, prizadevnosti in pomoči vodij aktivov v Tuhinju, Kamniku in učiteljem, ki so s svojimi nastopi v razredu in večletno prakso nudili osnovo za razprave o zboljšanju kvalitete dela pri posameznih predmetih. Sestanki aktivov so bili v Selih, Lokah, Mot-

niku, Zg. Tuhinju, Nevljah in na obeh osnovnih šolah v Kamniku. Na vsaki šoli smo najprej prisostvovali nastopu oziroma pouku enega naših članov, nato pa razpravljali o vseh pozitivnih in eventualno tudi negativnih straneh dela. Prvenstveno skrb smo posvetili predmetom, ki so osnova nadaljnjemu izobraževanju učencev, in to: slovenskemu jeziku, računstvu, spoznavanju narode in družbe, zgodovini in likovnemu pouku. Nastopi so bili na vseh stopnjah, v nižjih in višjih razredih. S tem smo pokazali skrb, kakšno bi naš pouk in vzgojo zboljšali v okviru možnosti. Dejstvo je namreč, da učitelji okoliških šol skoraj nikjer ne poučujejo v čistih razredih, ampak povečini v kombiniranih oddelkih z dvema ali celo tremi razredi, s čimer je njihovo delo — razumljivo — otežkočeno in morajo pri tem pokazati kar največ znanja ter pripravljenosti na pouk. V takih oddelkih po nekaterih naših šolah poučujejo učitelji celo celodnevno. Gotovo je, da je tako delo težavno, naporno, in je izmenjava izkušenj ter nasvetov iz prakse na takih sestankih činitelj, ki je tem prosvetnim delavcem vsekakor v veliko pomoč. Smatramo, da smo s svojim delom nudili precejšnjo pomoč uredu mladim prosvetnim delavcem, ki so se v razredu spoprijeli s prakso prvo leto. Prav ti so posebno želeli, da pedagoški aktivni nadaljujejo s svojim delom.

Strokovni aktivni višjih razredov obeh osemletk v Kamniku so prav tako na svojih sestankih razpravljali o zboljšanju dela pri posameznih predmetih. Hvalevredno je, da so se v svojem prizadevanju povezovali tudi z osemletkama v Domžalah.

Želje nas vseh so, da bi naši pedagoški aktivni tudi v tem šolskem letu delali prav tako ali še uspešneje kot lani. V to bomo vsi člani vložili vso dobro voljo, pripravljenost in znanje.

-jko

Popravni izpiti na gimnaziji

Pri popravnih izpiti na gimnaziji v Kamniku je od 26 kandidatov uspešno opravilo izpite 20 dijakov, 6 pa jih bo moralo ponavljati razred. Po popravnih izpiti je v preteklem šolskem letu na gimnaziji izdelalo 90,5 odstotka dijakov.

dr. F. P.

Letos novembra bo v naši občini fluorografiranje

Kakor vse ostale znanosti, tako tudi medicinska veda v zadnjih desetletjih močno napreduje.

Bolezni, zlasti kužne, ki so nekoč povzročale visoko umrljivost, so danes postale redkost.

Zdravstvena zaščita se začena takorekoč že pri nerojenem otroku, s tem da se nosečnica pravilno hrani, se ravna po navodilih sodobne higijene, da je zdrava, ker tako prenaša zdravje po svoji krvi plodu v maternici.

Raznovrstna zaščitna cepljenja in učinkovita moderna zdravila so poleg zdravstvene prosvetljenosti močan steber zdravja. Tudi jetika postaja danes zaradi zgoraj navedenih razlogov vedno bolj redka bolezen, čeprav je ena izmed najbolj prikritih, zahrbtnih in dolgotrajnih. Tudi zoper njo poznamo uspešno zaščitno cepljenje, tako imenovano besežiranje. To izvajamo že takoj pri zdravih novorojenčkih in pozneje še pri mladini, ker je le-ta dosti manj odporna proti bacilu jetike. Zaradi besežiranja sta se zmanjšala obolevanje in umrljivost mladih ljudi. Po drugi svetovni vojni se je besežiranje razširilo po vsem svetu, v naši državi pa je zakonjeno. Kot pri drugih boleznih, je važno tudi pri tuberkulozi, da jo čimprej odkrijemo in da jo začnemo čimprej in dovolj dolgo zdraviti. V takih dogojih je zelo verjetno, da bo bolnik zanesljivo ozdravel v najkrajšem možnem času in z najmanjšimi stroški. Zdravljenje jetike je draga stvar, kar vsi vemo, zlasti pa bolniki sami, njihovi svojci ter ostali plačniki.

Da tuberkulozno obolenje pravočasno odkrijemo, je najprej od-

visno od bolnika samega in njegove zdravstvene prosvetljenosti. Velja še vedno pravilo, če kdo kašlja več kot tri tedne, je potreben zdravniški pregled v ambulanti oziroma protituberkuloznem dispanzerju.

V sedanjem času je praktično nemogoče, da bi protituberkulozni dispanzerji mogli sistematično pregledati vsako leto vsaj enkrat celotno prebivalstvo svojega področja. Z namenom, da bi zgodaj odkrili tuberkuloznega bolnika, opravljajo v zadnjih desetletjih po vsem kulturnem svetu tako imenovane fluorografske akcije, ki sestojijo iz več delov.

Fluorografska ekipa, ki pride s svojimi avtomobili, v katerih je nameščen rentgenski aparat, slika celotnemu prebivalstvu od določene starosti dalje oprsje, v katerem so poleg pljuč še srce, ožilje, bezgavke itd. Po razviti slik najmanj dva zdravnik — specialista za pljučne bolezni neodvisno drug od drugega pregledata slike in jih ocenjujeta. Vse slike, kjer sta opazila kaj sumljivega, pošljeta s posebnim kartonom v pristojni protituberkulozni dispanzer. Ta pokliče naslovljenca na kontrolni rentgenološki pregled in odredi, če so kakršnekoli bolezenske spremembe v organih prsnega koša, še dodatne preiskave. Na podlagi teh postavi končno diagnozo in odredi nadaljnje zdravljenje, če je to potrebno.

Pri teh fluorografskih akcijah odkrijemo včasih proti pričakovanju dosti pljučnih in drugih bolezni, med njimi tudi raka, bolezni srca itd. Težnja zdravstvene službe je zaradi tega, da bi bile

te akcije čim bolj pogoste. Čeprav so sorazmerno drage, jih občine rade financirajo, ker se zavedajo, da so stroški zdravljenja pri zgodaj odkriti tuberkulozi znatno manjši kot pa pri že močno razviti. Zavedajmo se, da je jetika nevarna kužna bolezen, da je ozdravljiva, zlasti če je zgodaj odkrita in če je dovolj dolgo zdravljen. Jetike ne smemo podcenjevati, ker v začetku za razliko od drugih bolezni ne povzroča nobenih bolečin, kadar pa jih povzroča, je to že dostikrat znamenje, da je že močno napredovala in da je kužnost velika.

V kratkem sestavku sem skušal pojasniti različne načine borbe proti jetiki. Prva in bistvena zaščita pa je vsekakor ta, da držimo pri kašljanju pred ustni robec in da ne pljujemo po tleh. Največ okužb z bacilom jetike in drugimi kalmi nastane ravno zaradi neupoštevanih cenenih zaščitnih mer.

V interesu skupnosti je, da skrbimo vsi za svoje zdravje, ki je najdragocenejši zaklad, zato novembra vsi na fluorografiranje, ki je že tako obvezno po zakonu.

Nujno potrebna modernizacija lokalov

Če bi slučajnemu župcu v kamniški trgovini postavili vprašanje, kakšna je razlika med preskrbo potrošnikov v času, ko so v Kamniku obstajala še tri trgovska podjetja in sedaj, ko ima večino poslovalnic v rokah splošno trgovsko podjetje, bi bil najbrž v zadruzi z odgovorom. Na zunaj se pravzaprav ni dosti spremenilo, celo napisne table so še iz časov Kočne, Potrošnika in Zvezde.

Da bi našim bralcem vsaj nekoliko pojasnili pogoje, v katerih posluje novo trgovsko podjetje, in njegove načrte za izboljšanje preskrbe kamniških potrošnikov, smo naprosili za kratek razgovor tovariša Gregoriča, direktorja splošnega trgovskega podjetja.

Zanimajo nas najprej prednosti sedanjega združenega trgovskega podjetja pred prejšnjimi tremi?

— Na zunaj te prednosti res še niso tako očitne, vendar so nas podatki o znatno manjših poslovnih stroških in znatno večjih raz-

položljivih sredstvih za rekonstrukcijo lokalov in opreme že prepričali o pravilnosti naše odločitve. V letošnjem letu bomo ustvarili okrog 12 milijonov dinarjev sklada, dočim so jih prejšnja tri podjetja skupaj znatno manj.

Mnogim potrošnikom je nerazumljivo, da imate, čeprav ste enotno podjetje, za nekatere enake artikle v posameznih poslovalnicah različne cene.

— Taki primeri bodo prav gotovo tudi v bodoče. To pa zaradi tega, ker obračunavamo dohodek po poslovnih enotah; posamezne poslovalnice pa imajo različno visoke poslovne stroške. Vendar te razlike ne bodo bistvene.

Polletni podatki o izpolnjevanju družbenega plana kažejo, da trgovina ni v celoti izpolnila pričakovanj. Kje so vzroki?

— Računamo, da bomo do konca leta plan blagovnega prometa, ki je za 1,5 milijarde dinarjev večji od lanskega, v celoti dosegli; čeprav nam je za okrog 10 % padel promet zaradi poslovalnice, ki jo upravlja ljubljanska Prehrana, precej pa je vplivala na to tudi ukinitve prodaje bencina v našem podjetju. Glede povečanja prometa pa lahko pripomnim tudi to, da se je promet na enega zaposlenega znatno povečal in znaša sedaj v špeceriji že 850.000 din na

mesec z razliko od Samopostrežbe, kjer je promet mesečno 625.000 dinarjev na zaposlenega.

Kamniške potrošnike bo prav gotovo najbolj zanimalo, kako je z modernizacijo trgovskih lokalov?

— V občinskem proračunu so bila sicer predvidena sredstva za te namene v znesku okrog 40 milijonov din, vendar sedanji položaj kaže, da se na ta sredstva ne smemo preveč zanašati. Zato smo se odločili, da bomo letom vložili v rekonstrukcijo vsa razpoložljiva lastna sredstva.

Delno smo že opremili novo poslovalnico Elektromaterial, v kratkem pa nameravamo obnoviti tudi lokale dosedanjih poslovalnic Veriga, kjer bomo uredili prostore za knjigarno, bivšo poslovalnico Elektromateriala, kjer bomo uredili poslovalnico za kolesa, mope in rezervne dele, dalje poslovalnico Metko; nujno potrebno pa je renovirati tudi Delikatosa. Seveda pa najbolj težko čakamo na nove prostore v Zapricah, kjer bo bodoči potrošniški center za južni del Kamnika.

Načrti so torej dokaj obsežni. Želja potrošnikov pa je, da bi se čimprej uresničili in da bi tudi kamniške izložbe več prispevale k lepšemu izgledu mesta.

Zvedeli smo tudi, da bo trgovsko podjetje te dni dobilo svoje ime in še to, da bodo hkrati z renoviranjem lokalov poskrbeli tudi za ustrezne svetlobne napise.

F. S.

Naši rojaki med nami!

Kot vsako leto, je tudi letos svojo domovino obiskalo precejšnje število naših rojakov, ekonomskih izseljencev iz bivše Jugoslavije. Prav tako so obiskali svoje rojstne kraje rojaki iz kamniške in domžalske občine, ki so jim odbor Izseljeniške Matice, občinski svet Svobod in odbora SZDL iz Kamnika in Domžal 27. avgusta pripravili v Kamniški Bistrici pri-

Po sporedu, ki je bil pri spomeniku padlih borcev — planincev, so rojake sprejeli v domu Kamniške Bistrice predstavniki političnih in družbenih organizacij iz Kamnika in Domžal ter jim zaželeli prijetno dobrodošlico. V zbranih besedah so jim orisali dosedanja razvoja naše domovine in jih povabili, naj nas še obiščejo in popeljejo s seboj tudi druge.

jeten sprejem in pogostitev.

K pestremu in lepemu sporedu so prispevali pevci okteta Solidarnosti iz Kamnika s posebej zbranimi domoljubnimi in borbenimi pesmimi. Mladinska recitatorska skupina DPD Svoboda iz Kamniške Bistrice je z recitacijo Balada o škatlici pepela prikazala rojakom zgodovino trpljenja Slovencev med drugo svetovno vojno. Recitatorji Solidarnosti iz Kamnika in Svobode iz Kamniške Bistrice sta se predstavila s Prešernovo pesmijo Vrba in Klopčičevo Mary se predstavi.

Po svečanem delu so jih povabili odborniki Izseljeniške Matice k mladincem Rokovnjaškega tabora, ki so jim za pogostitev pripravili prašička na ražnju, jim podarili spominke (razglednice, značke Kamnika, pritičke) ter jim pripeli domač »pušelje«.

Izseljenci so v razgovoru dali vse priznanje našim delovnim ljudem in našemu vodstvu, ki so po vojni vložili veliko truda in prizadevnosti za dvig gospodarstva in kulturne ravni naših narodov.

V. D.

Ob verifikaciji kamniške gimnazije

Reforma gimnazije, o kateri je bilo nekaj let sem toliko govora in o kateri smo mogli v našem dnevnem časopisu dovolj brata, prehaja z letošnjim šolskim letom v zaključno fazo. Svet za šolstvo LRS je naročil vodstvom vseh gimnazij v naši ljudski republiki, da do 1. oktobra t. l. vložijo pri tem organu zahtevek za verifikacijo. Zahtevek mora vsebovati: 1. vpisne pogoje; 2. predmetnik in učne načrte; 3. podatke o organizaciji učnovzgojnega dela; 4. podatke o učnem osebju; 5. podatke o šolskih prostorih in opremljenosti; 6. podatke o učnih, kabinetih in zbirkah; 7. potrdilo ustanovitelja, to je pristojnega občinskega ljudskega odbora, o zagotovitvi potrebnih finančnih sredstev za nemoteno učnovzgojno delo ustanove. Tako so se vse gimnazije — in tudi kamniška — znašle pred težavno in odgovorno nalogo, pripraviti v dokaj kratkem času obširen elaborat, ki naj načrtuje bodočo gimnazijo nje delo in življenje. Gimnazija, ki bi takega zahtevka na Svet za šolstvo LRS ne vložila, bi ne mogla biti verificirana, torej bi v bodoče ne mogla izdajati družbeno priznanih in veljavnih spričeval, to pa bi dejansko pomenilo konec take šole. Enaka usoda bi doletela tudi tisto gimnazijo, katere zahtevek bi ne odgovarjal

Vsi maturantje uspešni

Na Gimnaziji v Kamniku je v jesenskem roku opravljalo zaključni izpit 8 kandidatov, ki so ga vsi končali uspešno, in sicer dva s prav dobrim, urije z dobrim in trije z zadostnim uspehom. Zaključni izpit so opravili Vladimira Bratuž, Edo Golob, Viktorija Lipovec, Ivanka Mizori in Pavla Pugelj iz Kamnika ter Stanka Grošelj, Metod Kosmač in Marija Kotnik iz Domžal.

Z. V.

Drobni vtisi s pohajanja po kamniških vrhovih

Ljudje smo si močno različni. Počitnice si nekdo predstavlja v udobnem hotelu nekje ob morju, poleganje na soncu, skratka lenarjenje. Drugi pa zopet najbolj uživa v hoji in sprostitvi v naravi, čeravno so za hojo potrebni malo večji napori. Jaz pač sodim v to, drugo vrsto. Ko sem v vročih avgustovskih dneh gledala planine, je bilo kar prijetno pomisliti na hlad v njihovi senci. No, lepega dne smo se po le odločili za malo daljše potepanje po Kamniških planinah.

Pot iz Kamniške Bistrice je prav prijetna, ko se še v hladu s precej težkimi nahrbtniki vzpenjamo na Kamniško sedlo. Pokrajina je v vzhajajočem soncu prekrasna. Ves hrib je pisan kot šopek, saj je pokrit z rdečimi in modrimi grmički planinskih cvetic, med katerimi se bohoti grmičje nizkega planinskega bora. Ravno preden sonce dobi svojo moč, stopimo v kočjo na Jermanovih

vratih. Kako prijetno se je odpočiti na klopi s prelepim razgledom v dolino. Še prijetneje pa je slišati prijazno besedo oskrbnice, ki se prikupno smehlja utrujenim planincem in takoj postreže z vročim čajem. Sem bomo pa še kdaj prišli, si mislimo, ko odrinemo naprej na Okrešlju.

Pot se strmo spušča navzdol in človek bi naredil pravzaprav najbolje, če bi se hitro podrsal v do-

lino. Tudi sneg bi se dal porabiti za vožnjo. Vendar pa se nam danes nikamor ne mudi, zato rajše ogledujemo okolico, globoko spodaj pod nami pa majhno plancto, na kateri kot pravljična kočja čepi Dom na Okrešlju. Dobre volje se spustimo do tja, kjer je že mnogo turistov iz Logarske doline. Vsi nam priporočajo, naj si ogledamo slap Rinke. Torej moramo na vsak način tja. V gore hodimo vendar zato, da nekaj vidimo, da se resnično odpočijemo ob pogledu na veličastne dvatisočake pa na sinje nebo nad njimi, na čudovito temnozeleno barvo borovcev. Kaj je prijetnejšega, kot sedeti na mostičku in stegovati vrat za razburkano vodo, ki divja po vsevprek nametanih skalah! V aparatu postajajo številke, ki označujejo število posnetkov, že kar grozljivo visoke. Paziti bo treba, da bomo posneli res najlepše motive. Toda, ko je pa toliko lepih motivov, da bi najraje kar naprej »skljocali«! Sonce se počasi skriva za gore in meče vedno daljše sence v dolino. V prijetnem hladu sedimo pred planinskim domom in se pogovarjamo o naših alpinističnih načrtih. Čim dlje v pravo naravo in čim višje je motto naših razgovorov. Ni malo takih, ki bodo svoje dopuste v celoti porabili v gorah. Mrak nas počasi prisili, da se odpravimo spat, kajti jutri imamo pred seboj še dolgo pot.

Rana ura, zlata ura, pravi slovenski pregovor, ki še kako velja za prijatelje planin. Saj je pravzaprav res nemogoče spati ob žarkih vzhajajočega sonca, ki tako poredno kukajo skozi odprto okno. Tudi mi smo že ob 4. uri pokonci, trdno odločeni, da zlezemo na vrh Skute. Umivamo se v družbi prijazne krave, ki je po vsem videzu sodeč, hudo žejna. Komaj jo prepričamo, da nam odstopi svoj prostor pri koritu. Če že stoji zraven, pa naj nam bo vsaj v pomoč, sklenemo, in jo uporabimo kot obešalnik, kamor obesimo brisače. Krava nas pomilovalno gleda, vendar mirno prenaša breme. Ničesar revolucionarnega nima v sebi, ugotovimo, in se ob splošnem smehu odpravimo na pot.

Kar strmo gre po melišču proti Turskemu žlebu. Hitimo, zato nam pot kar v curkih lije po obrazih. Toda kmalu se sonce skriva in med pečinami Turskega žleba postaja vse bolj hladno. Od časa do časa hodimo po snegu, pa zopet po klinih. Kljub temu nam je pot

kar vseč, le kamenje ni preveč prijazno. Nikakor noče ostati tam, kamor stopi naša noga. Ves čas se slišijo klici: »Pazi na glavo!« Vendar čudno. Čeprav bi res lahko bilo nevarno, nihče ne pomisli na nevarnost. Počutimo se dosti bolj sigurni kot na prehodu za pešce pred Figovecem. Vreme se počasi začinja kujati. Na vrhu si komaj upamo stati vzravnani, saj smo v resni nevarnosti, da nas odpiha v dolino, to pa najbrž ne bi bilo najbolj prijetno. Vsi dvatisočaki so zaviti v meglo, ki jo prav divje premetava okrog precej strupeni veter. Tudi na vrhu Skute ni dosti bolje in res nam je žal, da nimamo lepšega razgleda. Pot navzdol je še težja. Vendar pa je konec koncev še bolj divje romantično plezati po gorah, ko je treba paziti na markacije, ki so včasih skrite pod snegom, ko zavija veter okrog ušes in še tu in tam zapeljemo po snegu, seveda ne na svojo veliko željo. Zdi se nam, da smo sredi fantastične pokrajine, nekje na luni. Vrtače in velike vdolbine, med katerimi se svetijo zaplate snega prav grozljivo učinkujejo sredi gibajočih se meglic. Spodaj, pod nami, pa se svetlika sonce.

Bolj, ko se spuščamo, svetleje postaja. Na Kokrškem sedlu nas res dočaka sonce. Precej utrujeni, vendar dobre volje, se utaborimo v kočji. Ker je res, je pa res. Oskrbnik je tako prijazen, da se kar bolje počutimo. Kar si zaželim, z vsem nam lahko postreže. Zrezki so tako veliki, da jih turisti celo po težki turi komaj pospravijo.

Všeč nam je gostoljubnost v gorah in mimogrede je začnemo primerjati s tisto, v nižinah. Seveda odnesejo zmago gorske postojanke. Pa bi kdo rekel, seveda je v dolini slabša postrežba, ko je toliko gostov. Toda, če bi videl nabito planinsko postojanko, bi kmalu spremenil mišljenje. Čeprav je toliko gostov, da nimajo kje sedeti, nihče zaradi tega ne izgublja živcev. Lepo mirno in vljudno postrežejo po vrstnem redu, pa še za vsakogar najdejo kakšno duhovito šalo. Ne vem, morda gorski zrak vpliva na ljudi, da so prijaznejši, toda vsekakor ne bi bilo slabo naše obmorske natakarje poslati na dopust v planine. Morda bi se potem spremenili v odnosu do gostov tudi spodaj.

Čudovito je v gorah, na svežem zraku, v veseli družbi razigranih planincev, ki postanejo ena sama veliko družina. Tudi, če ne sije sonce, ga nadomešča dobra volja in prijaznost, to pa je tisto najlepše, kar človek vedno potrebuje in kar mu napolnjuje življenje.

M. D.

Kaj je s kamniško Delavsko univerzo

Delavske univerze po občinah so že začele z izvajanjem svojih programov izobraževanja. Začenjajo se tečaji tujih jezikov, strokovna, poljudnoznanstvena predavanja, strokovni tečajji, seminarji za upravljavce, večerne politične šole itd. Sezona izobraževanja je spet tu.

Na naši delavski univerzi pa tega ni čutiti. Upravni odbor se je te dni že drugič sestel in razpravljal o problemih, predvsem o kadrovskih. Delavska univerza je trenutno brez ljudi. Nima niti upravnika niti tajnika oziroma tehničnega sodelavca. Zato tudi o kakršnemkoli programu, čeprav je drugod sezona izobraževanja že

v polnem teku, na naši ustanovi še ni bilo govora.

Odveč bi bilo sedaj ugotavljati, kdo je odgovoren za tako stanje. Trenutni položaj terja hitre rešitve, ker bo sicer letošnja sezona ostala neizkoriščena. Potrebe po izobraževanju pa tudi niso majhne. Občani se zanimajo za tečaje tujih jezikov, za splošna družbeno gospodarska vprašanja, kolektivni za organizacijo seminarjev za člane samoupravnih organov itd. Ali so o tem problemu komisije za idejno vzgojno delo pri občinskih družbeno-političnih organizacijah že kaj razmišljale?

-lj

STOP O PROMETU

Živimo v obdobju, ko se pri nas z veliko naglico razvija tehnika na oseh področjih, med drugim tudi cestna motorizacija. Naše ceste, ki so bile grajene za prejšnje razmere, postajajo iz dneva v dan neprimernejše, in jih morajo zaradi tega obnavljati in zboljševati. Poleg obnavljanja starih cest gradijo veliko novih, ki so zgrajene po sodobnih tehničnih normativih. Vendar pa vse prizadevanje pristojnih organov in vse naše zmogljivosti ne dohitevajo hitrega razvoja motorizacije.

Ceste so iz dneva v dan bolj obremenjene, na njih je ogromno številnih motornih vozil, ki predstavljajo nevarnost za vse uporabnike cest. Če k temu prištejemo še nepazljivost, nediscipliniranost voznikov, alkoholizem in druge vzroke, je nevarnost na cestah še veliko večja.

Da bi vzpostavili disciplino in varnost v cestnem prometu, so si pristojni državni organi in komisije za vzgojo in varnost v cestnem prometu prizadevali že na več načinov: opozarjali so voznike, zaostri kazni, organizirali gosto prometno kontrolo, uporabljali alkoteste pri vinjenih voznikih, izdajali raznovrstni propagandni material, mobilizirali tisk, RTV, kinematografe, predavali v šolah, podjetjih in podobno.

Tudi sedaj organizira republiška komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu akcijo pod geslom »Za zboljšanje discipline in varnosti na cesti«, v kateri lahko sodelujejo vsi državljani posamič ali družbene organizacije, šole, ustanove, podjetja in razne druge institucije. V tej akciji postavljajo sodelujočim samo dve vprašanji:

— Kakšno je vaše mnenje o vseh ukrepih, ki so jih do sedaj uvedli pristojni državni organi in komisije za vzgojo in varnost v cestnem prometu, da bi zboljšali disciplino in varnost v cestnem prometu

in
— Kakšni so vaši predlogi k ukrepom, da bi glede na povečan cestni promet in število prometnih nesreč dosegli večjo disciplino in varnost na cesti?

Da bi udeleženci v akciji odgovorili na ti dve vprašanji, lahko

izpolnijo anketni list, ki ga dobijo pri komisiji za varnost prometa ObLO Kamnik, pri AMD Kamnik, Ljudski tehniki ali pa pri Združenju šoferjev in avtomobanikov v Kamniku. Na vprašanje lahko odgovorite tudi brez anketnega lista, če nam odgovorite na naslednje točke:

1. Ali opozarjanje na prekrške, ki jih pešci in vozniki storijo na cesti, doseže svoj cilj — to je, da opozorjeni drugič ne napravijo več podobnega prekrška;

2. Kateri ukrep daje boljše rezultate za povečanje discipline in varnosti na cesti; blagohotno opozarjanje ali poostreno kaznovanje;

3. Ali gosta kontrola prometa kaj pomaga pri zboljšanju varnosti prometa;

4. Ali se vam zdi propagandni material, kot so letaki, lepaki, brošure in izložbe primerno za uspeh v prizadevanju za zboljšanje varnosti v prometu;

5. Ali so filmi, ki so jih doslej predvajali o prometu, dobri ali slabi;

6. Ali tisk, radijske in televizijske oddaje v zadostni meri opozarjajo na cestno prometne predpise, da bi postal promet varnejši;

7. Ali so splošna predavanja o varnosti v prometu primeren način za uspeh pri prizadevanju za izboljšanje varnosti v prometu;

8. Naštejte predloge, kako in v kakšni obliki naj delamo v bodoče, da bi dosegli v svojih težnjah pozitivne rezultate.

Odgovore pošljite tja, kjer dobite anketni list ali pa direktno komisiji za varnost prometa pri ObLO Kamnik, soba 44.

Pošljite nam svoje predloge in se uvrstite med kandidate za praktične nagrade, ki sta jih pripravili komisiji za varnost prometa okraja Ljubljana in občine Kamnik, ter naslednje nagrade, ki jih je prispevala republiška komisija za vzgojo in varnost v prometu LRS:

1. nagrada — motorno kolo
2. nagrada — moped
3. nagrada — dvokolo

Odgovore pošljite najkasneje do 15. novembra 1962.

Odgovori naj bodo jedrnat in razumljivi, in ne samo z »da« ali »ne«.

J. P.

POGLED S KOČE NA STAREM GRADU

Nagradni razpis planinskega društva Kamnik

Planinsko društvo Kamnik vabi vse člane in prijatelje društva, da se udeležijo nagradnega razpisa v čim večjem številu. Besedilo razpisa je naslednje:

UGOTOVITE, KOLIKO PLANINSKIH DOMOV, KOČ IN ZAVETIŠČ LAHKO VIDITE S PROSTIM OČESOM ALI DALJNOGLEDOM OD NAŠEGA DOMA NA STAREM GRADU?

V pošteev pridejo vsi objekti, ki služijo planinstvu, čeprav jih mogoče ne uporablja eno ali drugo planinsko društvo, temveč sorodne organizacije.

Za pravilno rešitev oziroma za tiste reševalce, ki bodo imeli največ pravih rešitev, razpisujemo sledeče nagrade:

1. nagr. v vrednosti 2100 din — Planinski vestnik — vezan, letnik 1961
2. nagr. v vrednosti 2100 din — Planinski vestnik — vezan, letnik 1958
3. nagr. v vrednosti 1500 din — cepin
4. nagr. v vrednosti 800 din — 2 orig. steklenici rizlinga
5. nagr. v vrednosti 800 din — 2 buteljki muškata
6. nagr. v vrednosti 800 din — stekl. čokoladnega likerja
7. nagr. v vrednosti 800 din — steklenica jajnega likerja
- 8.—9. v vrednosti 350 din — Dr. Ciril Oblak: Planinski letopis
- 10.—12. v vrednosti 250 din — Dr. Klement Jug: Vel. slov. alpinist
- 13.—15. v vrednosti 250 din — Jakob Aljaž: Planinski doživljaji
16. nagr. v vrednosti 240 din — »Kamniški občan«, brezplačna celoletna naročnina

Rešitve pošljite na naslov:

»KAMNIŠKI OBČAN« (nagr. razpis PD Kamnik — Kamnik najkasneje do 20. oktobra 1962.

Rešitev morate žigosati z žigom našega doma na Starem gradu. Priložiti morate tudi izrezano sliko Starega gradu, in kar je tudi važno: ne pozabite razločno napisati vašega naslova!

Rešitve bomo objavili v 8. številki KAMNIŠKEGA OBČANA. Planinski pozdrav in mnogo uspeha!

PLANINSKO DRUŠTVO KAMNIK

Ugodni krediti za ureditev zasebnih turističnih sob

Kamnik se s svojo okolico bolj in bolj razvija kot turistično središče. Pričakujemo, da se bo turistični promet znatno povečal z dograditvijo žičnice na Veliko planino. Zaradi tako povečanega pro-

meta bomo morali za prihodnjo turistično sezono zvišati število nočitvenih kapacitet. Treba bo zlasti pridobiti čimveč postelj v zasebnih sobah. Do sedaj je bilo na tem področju naše delo nezadovoljivo, posebno če upoštevamo, da je imel Kamnik pred vojno skoro 300 postelj v zasebnih sobah, danes pa jih imamo le okrog 30. Turistično društvo Kamnik zato vabi prebivalstvo mesta in okolice, da že sedaj prijavi društvu proste sobe za nastavitve gostov.

Za ureditev in dograditev zasebnih turističnih sob je razpisala komunalna banka v Kamniku ugodne kredite. Kredite odobrava po priporočilu turističnega društva Kamnik. Posojila je mogoče dobiti na 4-letno odplačevanje. Interesenti dobe vse podrobnejše informacije pri komunalni banki v Kamniku. Banka bo odobravala kredite do 31. decembra 1962, pohitite s prijavi.

S. F.

Glasovi o Kamniku

Turistične novine, glasilo turistične zveze Jugoslavije, prinašajo v zadnji številki pod naslovom »Tragovi prošlosti« kratke podatke o zgodovini Kamnika s sliko Malega gradu.

Madžarski umetnostni zgodovinar Angyal Endre, ki je lani obiskal Slovenijo in si ogledal tudi umetnostne spomenike v Kamniku in Grobljah, je v madžarskih strokovnih listih zelo obširno opisal nastanek in zgodovinski pomen kapele na Malem gradu, ki je ena od 14 znamenitih, v romanskem slogu zidanih stavb v Evropi.

Kamniški strelci v sosednji komuni

V nedeljo, 9. septembra 1962, je občinski strelski odbor Domžale organiziral tekmovanje v streljanju z malokalibrsko puško med desetčlanskima reprezentancama iz Domžal in Kamnika. Zavidljivi rezultati, ki jih dosegajo domžalski strelci v zadnjem času na tekmovanjih v ligi, so nam dali slutiti, da borba ne bo lahka in bo treba pokazati vse, kar znamo, če hočemo še nadalje obdržati prvenstvo slovenskih mest v skupini.

Na strelišču v Jaršah so kmalu po 8. uri odjeknili prvi strelci in oznanili začetek velikega dvoboja.

Na strelski liniji smo videli najboljše strelce obeh občin, in sicer za Kamnik dvojico Bertoncelej—

Rihtar, za Domžale pa Postrežin—Kržan. Ze uvodni strelci so pokazali, da se bo dvoboj teh parov verjetno končal s precejšnjim naskokom v korist Kamnika. Naša predvidevanja so se povsem uresničila, saj je Rihtar z rezultatom 244 krogov ostal za vse strelce tega tekmovanja skoraj nedosegljiv. Tudi drugi predstavnik Kamnika Bertoncelej ni bil dosti slabši, sodniki so mu našli 237 krogov. Prednost, ki sta jo priborila Kamniku prva strelca, je ugodno vplivala na nastop našega drugega para Peršin—Šunkar. Odlično sta se spoprijela s črno piko na tarči, kar dokazuje tudi seštevek krogov: Peršin 242 in Šunkar 234 krogov. Tekmovanje še preostalih treh parov iz vsake ekipe je potekalo v znamenju enakovredne borbe, le Klemenc in Podgornik iz Kamnika ter Šimic iz Domžal so se nevarno približali najboljšim strelcem iz prve serije.

Končni rezultat, 2262 krogov v korist reprezentance Kamnika in 2179 krogov za Domžale, dokazuje, da je strelski šport v Kamniku dosegel zavidljivo raven, kljub težkim pogojem, ki strelce spremljajo že vrsto let.

Z dograditvijo novega strelišča, ki smo ga pričeli graditi že leta 1960 in se sedaj končuje, pa bomo rešili naš največji problem. Naše delo ne bo več odvisno od lepega vremena, nič več nam ne bo treba odganjati tistih, ki se zanimajo za strelski šport, temveč nasprotno, z vključevanjem mladih, nadarjenih strelcev hočemo še dvigniti kvaliteto raven strelstva v Kamniku.

PLAVANJE

23. julija je kamniški plavalni naraščaj pomeril svoje moči z vrstniki — plavalci kranjskega Triglava.

Srečanje je imelo propagandni značaj, bilo je dobro organizirano in je potekalo brez zapletov. Niti hud popoldanski naliv ni zmotil veselega športnega razpoloženja.

Pionirji so tekmovali

28. avgusta t. l. se je na lepo urejenih igriščih v Kamniku končalo prvo pionirsko prvenstvo v tenisu. Udeležilo se ga je 17 pionirjev teniške sekcije SSD Kamnik, ki so prikazali v 5-dnevnem tekmovanju lep in še zlasti borbeni tenis. Opomnili so na to, da bodo izšli iz teh vrst dobri tekmovalci, ki bodo lahko z uspehom zastopali Kamnik na slovenskem pionirskem prvenstvu prihodnje leto.

Zmagovalec med posamezniki in obenem pionirski prvak Kamnika za leto 1962 je postal Dragan Markovič. V polfinalu je pre-

magal brata Mirana z rezultatom 6:0, 6:2, v finalu pa po lepi igri najmlajšega pionirja Radka Vengusta s 6:1, 6:4. Najzanimivejša borba je bila v polfinalu, v kateri je tehnično boljši Vinko Gruđen podlegel borbenemu Vengustu z rezultatom 6:2, 6:3, 6:2.

V igrah parov sta zasedla prvo mesto brata Markovič, ki sta v finalni borbi premagala par Vengust — Prešeren s 6:2, 6:2.

Po končanem tekmovanju so prvi trije tekmovalci prejeli diplome, zmagovalec pa še praktično darilo.

B. S.

Nekaj najmlajših kamniških tekmovalcev

V Kamniku Slovensko teniško prvenstvo

V soboto in nedeljo, 15. in 16. 9. so v Kamniku igrali finalne tekme za klubskega prvaka v slovenskem tenisu. Moči so si merili, ob lepem vremenu in solidni organizaciji, trije slovenski klubi: Branik iz Maribora, moška ekipa: Grmovšek, Ferenčak; Triglav iz Kranja, ki je sodeloval z žensko ekipo (Gunčar, Znidar) in Olimpija iz Ljubljane, ki je sodelovala prav tako z žensko ekipo (Škulj, Mihelič) in moško ekipo (Pucihar, Breskvar).

Borbe so bile zanimive. Zlasti pa se je publika navduševala nad lepo in požrtvovalno igro posameznikov. Ferenčak (Branik) si je priboril naslov najpožrtvovalnejšega igralca. V težki borbi z Breskvarjem (Olimpija) je pokazal lepo-rutinirano požrtvovalno igro. Svojega nasprotnika je premagal šele v odločilnem petem setu. Oba

Tako je Branik postal slovenski prvak v moškem tenisu za l. 1962. Svojega rivala Olimpijo je premagal z rezultatom 3:2.

Igre deklet so bile manj dinamične, toda zato ne manj lepe. Izidi: Škulj (Olimpija L) : Gunčar (Triglav K) 2:1; Mihelič (Olimpija L) : Znidar (Triglav K) 2:0; Mihelič (Olimpija L) : Gunčar

Igralki kranjskega Triglava Gunčarjeva in Znidarjeva sta si s solidno igro v parih priborili zmago: Na sliki ju vidite v igri parov

igralca sta bila že zelo utrujena, in ravno borbena in požrtvovalna igra je Ferenčaku prinesla zmago... (6:1, 5:7, 3:6, 6:2). Tudi Marko Pucihar (Olimpija) je s svojo inteligentno igro navdušil.

Izidi pri posameznikih: Grmovšek (Branik M) : Pucihar (Olimpija L) 1:3; Ferenčak (Branik M) : Breskvar (Olimpija L) 3:2; Grmovšek (Branik M) : Breskvar (Olimpija L) 3:0; Ferenčak (Branik M) : Pucihar (Olimpija L) 0:3.

Igra parov: Grmovšek — Ferenčak : Pucihar — Čebular 3:0.

(Triglav K) 1:2; Škulj (Olimpija L) : Znidar (Triglav K) 2:0 ter parov: Škulj — Mihelič : Gunčar — Znidar 1:2.

Igra ženskih parov je bila bolj igra živcev. Srečanje se je končalo z zmago Olimpije iz Ljubljane. S tem pa igralke Olimpije še niso uradne slovenske prvakinje. Igralke Triglava, ki so bile prvakinje za leto 1961, bodo morale še odigrati zaostalo tekmo z Branikom. Če srečanje dobijo, bodo druge.

Neuradni vrstni red za članice bi bil: prva Olimpija, drugi Triglav, tretji Branik.

KAMNIŠKA KRONIKA

POROČILO ZA MESEC JULIJ 1962

ROJENI:

Kristina Izlakar iz Celja, Peter Perič iz Laz 24 in Anica Poljanšek iz Starih Sel.

POROČENI:

Janez Bajželj, inženir, fizik, iz Ljubljane in Jožefa Legat zdr. tehnik iz Kamnika; Anton Dolinšek, rudar iz Kališ in Terezija Spruk, gospodinjska pomočnica iz Gozda; Andrej Draml, študent iz Šmarce in Veronika Sinček, delavka iz Topol; Jožef Fišer, usnjarski tehnik iz Mirne in Marjeta Holzer, usnjarski tehnik iz Kamnika; Janez Hočevnar, uslužbenec iz Gradišča in Marjeta Podbevšek, delavka; Franc Kavčič, mizar iz Kamnika in Marija Hlade, uslužbenka iz Križa pri Komendi; Jože Kočar, glasbilar iz Gore pri Komedi in Frančiška Potočnik, delavka iz Stahovice; Janez Lanišek, mizar iz Kamnika in Emilija Trobevšek, uslužbenka iz Godiča; Franc Lipovšek, kmet iz Suše in Zofija Kern, kmečka delavka iz Brega pri Komedi; Feliks Mali, delavec iz Podgorja in Marija Lavrič, kuharska pomočnica iz Podgorja; Janez Plesterjak, absolvent veterine iz Škofje Loke in Jožica Ugarkovič, absolventka germanistike iz Ljubljane; France Simic, publicist iz Ljubljane in Božena Jakopič, učiteljica iz Marnega; Janez Trebušak, ključavničar iz Srednje vasi in Marija Lavrič, krojačica iz Srednje vasi;

Janez Uršič, mesar iz Zg. Stranj in Ivana Capuder, kroj. pomočnica iz Domžal; Janez Zver, soboslikar iz Volčjega potoka in Milka Rankovič, delavka iz Volčjega potoka.

UMRLI:

Jože Burja, upokojenec iz Znojil 5, star 69 let; Cita Čermelj, stara 47 let, uslužbenka iz Kamnika; Jožef Debeljak, upokojenec, star 58 let iz Kamnika; Maksimilijan Gruden, kolarski mojster, star 52 let, iz Godiča; Ivana Humar, gospodinja, stara 70 let iz Nevelj; Jožefa Mohar, gospodinja, stara 64 let iz Laz 4; Igor Slevce, otrok star 8 mesecev iz Županjih njiv; Neža Tomšič, gospodinja, stara 67 let iz Volčjega potoka; Ivan Vrtačnik, star 62 let, kmet iz Srednje vasi 10 in Frančiška Vrhovnik, stara 76 let, prevžitkarica iz Laniš.

POROČILO

ZA MESEC AVGUST 1962

ROJENI:

Dragan Bekič, Buč 5.

POROČENI:

Maks Hanič, pleskar, star 25 let iz Vrhpolja in Ljudmila Lukan, delavka, stara 19 let iz Vrhpolja; Viktor Kokalj, avtoklepar, star 36 let iz Ihana in Cecilija Komatar, delavka, stara 25 let iz Mekin; Andrej Koželj, gradbeni delovodja, star 32 let iz Tunjic in Olga Podbrežnik, delavka, stara 26 let iz Olševka; Jožef Plahuta, kmet, star 27 let iz Tučne in Marija Štupan, kmečka delavka, stara 23 let iz Komenske Dobrave; Anton Pungartnik, mizar, star 26 let iz Motnika 15 in Marija Grahek, kmetovavka, stara 29 let iz Trojan, št. 8; Vladimir Rems, delavec, star 24 let iz Hudega št. 32 in Cecilija Štupar, delavka, stara 19 let iz Klanca št. 43; Ivan Sušnik, rudar, star 31 let iz Črne in Marta Romšak, kmečka delavka, stara 24 let iz Podstudenca; Pavel Šuštar, kmet, star 31 let iz Brezj in Justina Repanšek, gospodinjska pomočnica, stara 32 let iz Mekin; Jožef Špenko, kmet, star 25 let iz Sela 27 in Marija Štupar, delavka, stara 25 let iz Klanca št. 43; Martin Vrankar, strojni ključavničar, star 30 let iz Potoka 2 in Alojzija Virjent, učiteljica, stara 23 let iz Smartna 27; Ivan Žibert, mizar, star 31 let iz Hudega in Frančiška Rojc, delavka, stara 26 let iz Podgorja.

UMRLI:

Helena Bergant, stara 8 let, iz Vasena 6; Ludvik Cimerman, star 68 let, osebni upokojenec iz Nevelj; Martin Jakša, star 39 let, uslužbenec iz Kamnika; Maks Krištofič, star 71 let, krojač iz Kamnika; Marija Lipovšek, prevžitkarica iz Špitaliča 43, stara 78 let; Ana Stele, stara 80 let, družinska upokojenka iz Most 14; Herman Zohar, otrok star 1 leto iz Kamnika, Kajuhova pot 2; Nikolaj Zurbj, star 60 let, kmet iz Šmarce.

Teniško srečanje v počastitev praznika

V počastitev občinskemu tednu so kamniški teniški igralci v nedeljo, 29. julija priredili propagandno srečanje z igralci ljubljanske Olimpije.

Teniško srečanje bi moralo biti že nedeljo prej z moštvom iz Kranja. Bilo bi bolj enakovredno. Toda večina kranjskih igralcev je bila na letnem oddihu, zato so jih naši igralci zastopjali čakali na igrišču.

Tekmovanje z Olimpijo je bilo bolj propagandnega značaja kot pa prijateljsko merjenje moči dveh klubov. Za Olimpijo so igrali: Breskvar, Götzl in Zirovc, ki zastopajo elito slovenskega tenisa. Naši igralci Snabl, Lavrič in Mesner so vse štiri igre izgubili (tri tgre posameznikov in igro parov). Nekoliko več odpora je s svojo požrtvovalno igro nudil Götzlu le Snabl, ki je dobil en set: Snabl : Götzl 7:5, 5:7, 4:6.

Vreme igralcem ni bilo najbolj naklonjeno. Igrali so na razmočenih igriščih in igre, niso nudile gledalcem največjega užitka.

★

5. avgusta so se Kamničani srečali v prijateljskem dvoboju z igralci Kranja. Srečanje je bilo bolj zanimivo kot z Olimpijo. Moštvi sta bili izenačeni, vreme pa lepo in sončno.

Posamezni izidi: Snabl : Prisljan (6:1, 6:3); Mesner : Znidar (0:6, 2:6); Lavrič : Znidar (4:6, 6:4, 6:4); igra parov: Snabl, Mesner : Prisljan, Kokalj (6:4, 6:0).

Kamničani so prijateljsko srečanje dobili z rezultatom 3:1.

-ABC-

frimo

KINO »DOM« KAMNIK: 2.—5. ameriški barvni film ŠILJA V AFRIKI, 6.—8. italijanski VV film MORALIST, 9.—11. francoski CS barvni film NENAVIDNA AMERIKA, 13.—15. nemški film ROŽE ZA DRŽAVNEGA TOŽILCA, 16.—18. amer. film KO JE KRALJEVALA KOMEDIJA, 20.—22. zahodnonemški film RDEČI KROG, 23.—25. oktobra poljski film VLAK, 27.—29. angleški film LADJA, KI JE UMRLA OD SRAMU, 20.—31. italijanski VV film DEKLICA S KOVČKOM.

KINO DUPLICA: 3.—4. sovjetski barvni film ŠPIJON, 7. češki barvni film LABAKAN — mladinska predstava ob 10. uri do-

poldne, 10.—11. ameriški barvni film NAJBOLJŠE OD VSEGA, 13.—14. nemški film ZALJUBLJENI DETEKTIV, 17.—18. DOLGA NOČ 1943, 20.—21. jugoslovanski CS film PREKOŠTEVILNA, 24.—25. ameriški barvni film IMITACIJA ŽIVLJENJA, 27.—28. franc. barvni CS film GRBAVI VITEZ, 31.—1. novembra ital. film SMRTONOSNI UDAREC.

KINO KOMENDA: 6.—7. ameriški film ZLATA TROBENTA, 13.—14. ameriški film BEG V VERIGAH, 20.—21. ameriški film NEKATERI SO ZA VROČE, 27.—28. francoski VV film TAKSI IN PRIKOLICA.

KAJ VABI TURISTA V KAMNIK?

DRUŽABNE IGRE ...

REDNI ŽVIŽGALNI KONCERTI
V KINO DVORANI ...

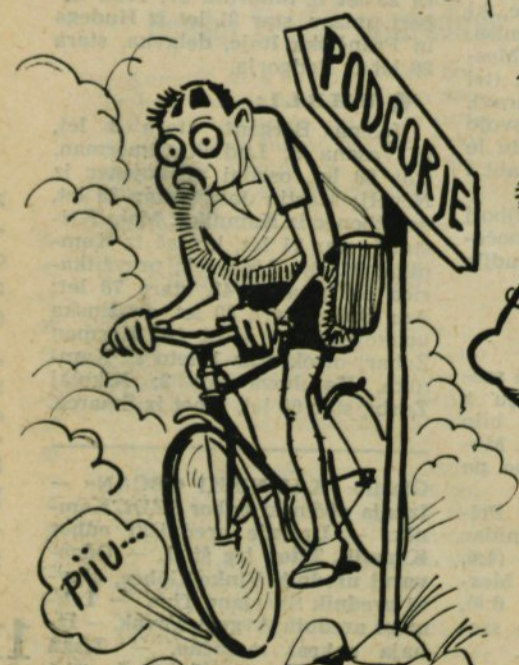
PROMENADA ...

„UREJENE“ SANI-
TARIJE NA KOPALIŠČU

ŽIČNICA NA VEL. PLANINO ..

LEPE DOVOZNE POTI ..

KOČA NA ST. GRADU ..

DRUŽABNO ŽIVLJENJE ...

BOŠ